

---

## TIPINĖ RANGOS DARBŲ SUTARTIS

---

### BENDROJI DALIS

#### 1. SUTARTYJE NAUDOJAMOS SĄVOKOS

- 1.1. **Aktas** – Rangovo ir Užsakovo tarpusavyje pasirašomas, užbaigus Darbus, nurodytus Sutarties SD, aktas, kuriuo nustatoma, kad Darbai ir / ar Paslaugos ar bet kuri jų dalis (Etapas), jei tokios dalys (Etapai) nustatomos Sutartyje, yra atlikti ir / ar suteiktos tinkamai, kokybiškai ir laiku (išskyrus atvejus, kai tokiaame dokumente konkrečiai pažymimi neatitikimai ir trūkumai bei tokių neatitikimų ir trūkumų šalinimo terminai bei sąlygos, arba, kai Darbai atliekami ar Paslaugos suteikiamos su paslėptais trūkumais), Rangovo perduodami ir Užsakovo priimami.
- 1.2. **Atsiskaitymo laikotarpis** – terminas kalendorinėmis dienomis, nurodomas Sutarties SD, per kurį Užsakovas apmoka Rangovui pagal jo pateiktas Sąskaitas už tinkamai, kokybiškai ir laiku atliktus Darbus ir / ar suteiktas Paslaugas ir / ar jų dalis (Etapus), jei tokios dalys (Etapai) nustatomos Sutartyje.
- 1.3. **Bendra Darbų kaina (arba Sutarties kaina)** – šios Sutarties SD 2 dalyje nurodyta suma neįskaitant PVM, kuri negali būti viršyta Sutarties galiojimo laikotarpiu (išskyrus atvejus, kai numatomas Darbų kainos perskaičiavimas), Užsakovui mokant Rangovui už atliekamus Darbus pagal Darbų įkainius (jei nurodyti), įskaitant visas išlaidas ir mokesčius.
- 1.4. **Darbų įkainiai** – šios Sutarties SD nurodyti įkainiai (jei nurodyti), pagal kuriuos Užsakovas moka Rangovui už atliekamus Darbus, įskaitant visas išlaidas ir mokesčius.
- 1.5. **Darbai** – Sutarties SD nurodyti konkretūs darbai (statybos, montavimo, rekonstravimo (pertvarkymo), įrenginių prijungimo, iškėlimo ir pan.) ir / ar jų dalys (Etapai), įskaitant jiems atlikti Rangovo naudojamas Perkamas medžiagas, Rangovo atliktini Sutartyje nustatytais terminais ir sąlygomis. Sutartyje naudojama sąvoka Darbai apima ir Paslaugas tais atvejais, kada jų pirkimas numatytas Sutarties SD.
- 1.6. **Darbo projektas** – vadovaujantis STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ (aktuali redakcija) rengiamas statinio darbo projektas, kuriame detalizuojami Techninio projekto sprendiniai ir pagal kurį atliekami statybos darbai. Darbo projektas gali būti rengiamas kaip vientisas dokumentas vienu metu arba atskirais sprendinių dokumentais (iš anksto parengus sprendinius, būtinus statinio statybai pradėti, o kitus – statybos metu).
- 1.7. **Etapas** – Sutartyje nurodyta Darbų dalis (Etapas), kurią užbaigus gali būti pasirašomas tos Darbų dalies užbaigimo Aktas, o jos rezultatas perduodamas Užsakovui eksploatacijai.
- 1.8. **Garantinis terminas** – atliktų Darbų, įskaitant visoms Darbų sudėtinėms dalims, skaičiuojant nuo visų Darbų atlikimo (užbaigimo) Akto pasirašymo momento, suteikiamas kokybės garantinis terminas: statiniui – 5 (penkeri) metai, paslėptiems statinio elementams (įskaitant kabelių movų sumontavimą) – 10 (dešimt) metų, o jeigu buvo nustatyta šiuose elementuose tyčia paslėptų defektų – 20 (dvidešimt) metų garantija skaičiuojant nuo Akto ir jo priedų pasirašymo dienos. Perkamoms medžiagoms – 2 (dvejų) metų garantija, skaičiuojama nuo statybos užbaigimo dokumento ir jo priedų pasirašymo dienos.
- 1.9. **Grafikas** – Darbų atlikimo grafikas, kuris turi apimti visus pagrindinius Darbų atlikimo ir aktavimo etapus (įrangos gamyklinių brėžinių pateikimas, įrangos gamykliniai bandymai, įrangos tiekimas, montavimas, derinimas, bandymai, Darbų Etapai, Darbų priėmimo – perdavimo etapai (aktavimai), kompleksiniai bandymai, statinio techninio įvertinimo etapai, statinio statybos užbaigimas, projekto dokumentavimas ir kiti).
- 1.10. **Įkainis** – konkretaus Darbo sudedamosios dalies vieneto kaina, už kurią Rangovas vykdo konkrečius Darbų vienetus Sutartyje nustatytais terminais ir sąlygomis (taikoma, jei Įkainiai nurodyti Sutarties SD).
- 1.11. **Inžineriniai tinklai** – skirstomieji dujotiekiai ir jų priklausiniai, suskystintų gamtinių dujų įrenginiai, gamtinių dujų saugyklos, vartotojo įvadai, tiesioginių linijų elektros tinklai ir kiti inžineriniai statiniai.
- 1.12. **Pardavėjas** – ūkio subjektas (fizinis asmuo, privatusis juridinis asmuo, viešasis juridinis asmuo, kita organizacija ir jų padaliniai ar tokių asmenų grupė, veikianti pagal jungtinės veiklos sutartį), su kuriuo Užsakovas turi sudaręs atitinkamą sandorį dėl Teikiamų medžiagų tiekimo.
- 1.13. **Pasiūlymas** – pagal Pirkimo dokumentus Rangovo Užsakovui ar jo tinkamai įgaliotai Perkančiajai organizacijai raštu pateiktų dokumentų visuma dėl Darbų atlikimo (pardavimo) Užsakovui Pirkimo dokumentuose nustatytais terminais ir sąlygomis.
- 1.14. **Paslauga** – bet kokia Sutarties SD ar Techninėje specifikacijoje nurodyta ir su Darbais susijusi paslauga.
- 1.15. **Papildomi darbai** – sutartyje nenumatyti, tačiau tiesiogiai su sutartyje numatytais darbais susiję ir būtini sutarčiai įvykdyti (užbaigti), darbai.

- 1.16. **Perkamos medžiagos** – Rangovo Pasiūlyme detalizuotos įvairios medžiagos, įrenginiai ir kitos priemonės, prekės, kurių kaina yra įskaičiuota į Bendrą Darbų kainą, ir, kurias Rangovas naudoja Darbams atlikti, o Užsakovas apmoka pagal nustatytus įkainius.
- 1.17. **Perkančioji organizacija** – Užsakovo tinkamai įgaliotas juridinis asmuo Užsakovo vardu ir interesais organizuojantis ir vykdomas viešojo pirkimo procedūras.
- 1.18. **Pirkimo dokumentai** – Perkančiosios organizacijos vykdomas Darbų pirkimą skelbtų dokumentų visuma, pagal kurią Rangovas pateikė atitinkamą Pasiūlymą dėl Darbų atlikimo ir / ar Paslaugos suteikimo, ir, kuria vadovaujantis Rangovas buvo atrinktas sudaryti Sutartį bei atlikti Darbus.
- 1.19. **Planinis atjungimas** – tai su Užsakovu iš anksto suderintas elektros energijos persiuntimo arba dujų skirstymo nutraukimas, kurio metu nutraukiamas elektros energijos persiuntimas arba dujų skirstymas bent vienam Vartotojui. Prieš atliekant Planinį atjungimą, Vartotojai turi būti iš anksto informuoti, vadovaujantis Sutartimi, Užsakovo nustatytais tvarkomis (aktualiomis redakcijomis, pateiktomis [www.eso.lt](http://www.eso.lt), skiltyje „Partneriams“) ir Lietuvos Respublikos teisės aktais. Planiniu atjungimu nelaikomas iki 30 min. trukmės elektros tinklo atjungimas atliekant operatyvinius perjungimus arba generatoriaus pajungimo darbus.
- 1.20. **Privalomieji dokumentai** – žemės savininkų, nuomininkų, žemės naudotojų ir valstybinių institucijų rašytiniai sutikimai, suteikiantys teisę įrengti, statyti inžinerinius tinklus valstybinėje ir/ar privačioje žemėje bei įrašyti atsirandančias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą (Nacionalinės žemės tarnybos sutikimai, servitutų nustatymo sutartys su servituto zonų brėžiniais, pareiškimai dėl žemės naudojimo sąlygų ir kt.).
- 1.21. **Projektas** – vientisas dokumentas ar dokumentų rinkinys (apimantis ir / ar galintis apimti (priklausomai nuo Pirkimo objekto) techninį projektą, darbo projektą, techninį darbo projektą ir / ar kitus privalomus pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus dokumentus), nustatantis projektuojamo statinio ar inžinerinių tinklų ir įrenginių statybos, įrengimo ir / ar rekonstravimo (pertvarkymo) esminius, funkcinius (paskirties), architektūros (estetinius), technologijos, techninius, ekonominius, kokybės reikalavimus bei kitus jo rodiklius ir charakteristikas, taip pat, kiek privalomai taikoma pagal galiojančius teisės aktus, atitinkantis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ (aktuali redakcija) ir kitų galiojančių teisės aktų reikalavimus.
- 1.22. **Rangovas** – ūkio subjektas (fizinis asmuo, privatusis juridinis asmuo, viešasis juridinis asmuo, kita organizacija ir jų padaliniai ar tokių asmenų grupė, veikianti pagal jungtinės veiklos sutartį), kurio duomenys nurodyti Sutarties SD.
- 1.23. **Rekomendacijos** – vėliausios redakcijos Sutarties taikymo metu galiojančios statinių statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo rekomendacijos (t. y. „Statybos resursų skaičiuojamosios rinkos kainos“, „Sustambinti statybos darbų kainų apskaičiavimai“, „Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamieji ekonominiai rodikliai“), parengtos uždarnosios akcinės bendrovės „SISTELA“ ir įregistruotos Juridinių asmenų, fizinių asmenų ir mokslo įstaigų parengtų rekomendacijų dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo registre, kurį Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-10-26 įsakymu Nr. D1-492 administruoja VĮ Statybos produktų sertifikavimo centras, kurios, indeksuotos pagal Rangovo Pasiūlyme ir Sutarties SD priede nurodytus koeficientus, Sutartyje numatytais atvejais naudojamos tam tikrų Darbų įkainiams apskaičiuoti.
- 1.24. **Sąskaita** – pagal Aktus Rangovo išrašoma ir Užsakovui pateikiama PVM sąskaita faktūra apmokėjimui ar kita sąskaita faktūra / mokėjimo dokumentas (jeigu Rangovas nėra PVM mokėtojas) už Rangovo tinkamai, kokybiškai ir laiku atliktus ir Rangovo perduotus bei Užsakovo priimtus Darbus ir / ar Paslaugas ar bet kurias jų dalis, jei tokios dalys nustatomos. Sąskaitos išrašymo data turi sutapti su Akto pasirašymo diena. Sąskaita apmokėjimui Rangovo Užsakovui turi būti pateikiama naudojantis elektronine paslauga „E. sąskaita“ (elektroninės paslaugos „E. sąskaita“ svetainė pasiekiama adresu [www.esaskaita.eu](http://www.esaskaita.eu)) per 5 (penkis) darbo dienas nuo Akto pasirašymo dienos.
- 1.25. **Sąskaitos gavimo data** – Sąskaitos pateikimo naudojantis elektronine paslauga „E. sąskaita“ data.
- 1.26. **Statyba:**
- 1.26.1. inžinerinių tinklų įrengimas, kai įrengiami įrenginiai, kurie laikomi kilnojamaisiais daiktais;
- 1.26.2. inžinerinių tinklų statyba, kai statomi įrenginiai pagal galiojančius teisės aktus yra laikomi nekilnojamaisiais daiktais.
- 23.1. **Subrangovas** – ūkio subjektas, juridinis arba fizinis asmuo, kuris pagal galiojančią tarpusavio susitarimą su Rangovu Rangovo pasitelkiamas atlikti Sutartyje nurodytus Darbus ar tam tikras Darbų dalis, suteikiantis tam tikrą su Darbais susijusią Paslaugą arba tam tikras reikalingas Paslaugos dalis.
- 1.27. **Sustambintų darbų kiekių žiniaraštis** – apskaičiuotas ir sudarytas tiksliai ir nuosekliai vadovaujantis Projektu, darbų kiekių žiniaraštis, tiksliai ir nuosekliai užpildytas pagal Pirkimo dokumentuose (Specialiųjų sąlygų priede) pateiktą formą.
- 1.28. **Sutarties BD** – Sutarties bendroji dalis, Sutarties sudėtinė ir neatskiriama dalis, nustatanti standartines Sutarties nuostatas bei standartines Užsakovo ir Rangovo teises, pareigas bei atsakomybę.

- 1.29. **Sutarties garantas** – kiekviena iš šių Sutarties įvykdymo užtikrinimo priemonių (būdų) atskirai: Užsakovo šalies ar užsienio šalies patikimų bankų išduota besąlyginė garantija arba draudimo bendrovės besąlyginis ir neatšaukiamas laidavimo draudimo raštas, parengtas ir pateiktas pagal Sutartyje nustatytą tvarką ir patvirtintas taisyklės.
- 1.30. **Sutarties SD** – Sutarties specialioji dalis, Sutarties sudėtinė ir neatskiriama dalis, nustatanti specialiąsias Sutarties sąlygų nuostatas, įskaitant, bet neapsiribojant, Bendrą Darbų kainą, Sutarties galiojimo terminą, Darbų atlikimo terminus ir kitas Sutarties vykdymo sąlygas.
- 1.31. **Sutartis** – rašytinis dvišalio sandorio dokumentas, sudarytas tarp Užsakovo ir Rangovo dėl Darbų atlikimo ir / ar Paslaugų suteikimo, susidedantis iš Sutarties BD 2.1. punkte išvardintų dokumentų.
- 1.32. **Šalis** – Rangovas ir Užsakovas kiekvienas atskirai, o **Šalys** – Rangovas ir Užsakovas abu kartu.
- 1.33. **Techninė specifikacija** – vientisas dokumentas ar dokumentų rinkinys (apimantis ir / ar galintis apimti (priklausomai nuo Pirkimo objekto) privalomus pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus dokumentus), nustatantis projektuojamų inžinerinių tinklų statybos ir / ar rekonstravimo (pertvarkymo) esminius, funkcinius (paskirties), architektūros (estetinius), technologijos, techninius, ekonominius, kokybės reikalavimus bei kitus jo rodiklius ir charakteristikas, taip pat, kiek privalomai taikoma pagal galiojančius teisės aktus, atitinkantis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ (aktuali redakcija) ir / ar kitų galiojančių teisės aktų reikalavimus.
- 1.34. **Teikiamos medžiagos** – Sutarties SD detalizuotos ir išsamiai aprašytos Užsakovo teikiamos Rangovui įvairios medžiagos, įrenginiai ir kitos priemonės ar prekės Darbams atlikti.
- 1.35. **TIVIS** – informacinė sistema, kuria naudojantis Sutarties galiojimo ir vykdymo metu vyksta bendravimas tarp Šalių, pranešimų siuntimas, Užsakymų teikimas, sprendinių derinimas, informavimas apie Darbų vykdymo eigą (Sutarties BD 11.4.32. punktas), atliktų darbų aktų teikimas, visos kitos su Sutarties objektu susijusios informacijos teikimas ir kt. TIVIS informacinės sistemos sutrikimo atveju 1.33 punkte nurodyta informacija gali būti teikiama kitomis elektroninėmis priemonėmis.
- 1.36. **Užsakovas** – Sutarties SD nurodytas juridinis asmuo, perkantis Sutarties SD nurodytus Darbus iš Rangovo.
- 1.37. **Vartotojas** – privatus asmuo ar verslo subjektas, kuris naudoja Užsakovo Inžineriniais tinklais arba užsako iš Užsakovo Darbus ir (ar) Paslaugas.
- 1.38. **VEI** – Valstybinė energetikos inspekcija prie Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos.
- 1.39. **PĮ** – Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas.

## 2. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 2.1. Ši Sutartis yra vientisas ir nedalomas dokumentas, kurį sudaro toliau išvardinti dokumentai. Sutarties aiškinimo ir taikymo tikslais nustatoma tokia Sutarties dokumentų prioriteto tvarka:
- 2.1.1. Techninė specifikacija ir / arba Projektas (su pirkimo procedūrų metu Užsakovo arba Perkančiosios organizacijos atliktais paaiškinimais ir patikslinimais bei priedais, jei jie pridedami);
- 2.1.2. Sutarties SD (su priedais);
- 2.1.3. Sutarties BD (su priedais);
- 2.1.4. Užsakovo ar Perkančiosios organizacijos Rangovui elektroninėmis priemonėmis pateikiamas kvietimas sudaryti Sutartį;
- 2.1.5. Rangovo galutinis Pasiūlymas;
- 2.1.6. Šalių derybų protokolai, sudaryti vykdant pirkimo procedūras ir Rangovo patikslintas Pasiūlymas (jei tokie dokumentai buvo sudaryti);
- 2.1.7. Užsakovo arba Perkančiosios organizacijos atlikti Pirkimo dokumentų (sąlygų) paaiškinimai ir patikslinimai, jei tokie buvo pateikti;
- 2.1.8. Pirkimo dokumentai;
- 2.1.9. Užsakovo arba Perkančiosios organizacijos sudarytos kvietimo pateikti paraiškas su kvalifikaciją patvirtinančiais dokumentais sąlygos, jei ši Sutartis sudaryta Užsakovui ar Perkančiajai organizacijai įvykdžius pirkimo, kurio vertė ne mažesnė negu nustatyta tarptautinio pirkimo vertės riba, procedūras;
- 2.1.10. Rangovo pirminis Pasiūlymas;
- 2.1.11. Rangovo paraiška su kvalifikaciją patvirtinančiais dokumentais, jei ši Sutartis sudaryta Užsakovui ar Perkančiajai organizacijai įvykdžius pirkimo, kurio vertė yra ne mažesnė negu yra nustatyta tarptautinio pirkimo vertės riba, procedūras.
- 2.2. Jei Sutarties dokumentuose yra neaiškumų, neatitikimų ar prieštaravimų, taisyklės, nustatytos aukštesnės galios Sutarties dokumente, visuomet yra laikomos pakeičiančiomis žemesnės galios Sutarties dokumente nustatytas analogiškas taisyklės nuo Sutarties įsigaliojimo dienos.
- 2.3. Jei šioje Sutarties BD specialiai nenurodyta kitaip, žodžiai, vartojami vienaskaitos forma, taip pat reiškia ir daugiskaitą, vienos giminės žodžiai apima ir bet kurios kitos giminės atitinkamus žodžius, žodžiai,

reiškiantys asmenį, apimta ir juridinius, ir ne juridinius asmenis, o nuoroda į visumą taip pat reiškia nuorodą ir į jos dalį, ir (kiekvieną konkrečiu atveju) atvirkščiai.

### **3. SUTARTIES OBJEKTAS**

- 3.1. Rangovas įsipareigoja savo rizika ir naudodamas savo pateiktas Perkamas medžiagas (išskyrus Užsakovo Teikiamas medžiagas) Sutartyje nurodytomis sąlygomis ir terminais atlikti Darbus ir perduoti šių Darbų rezultatą Užsakovui, o Užsakovas įsipareigoja priimti atliktus Darbus ir sumokėti už juos Sutartyje nurodytomis sąlygomis ir tvarka.
- 3.2. Vykdydamos šią Sutartį, Šalys vadovaujasi Pirkimo dokumentais, galiojančiomis inžinerinių tinklų įrengimo taisyklėmis ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais bei šios Sutarties sąlygomis.
- 3.3. Jeigu Sutarties SD nurodyta, kad Rangovas parengia Užsakovui Darbo projektą, Rangovas gauna ir apmoka už visus privalomuosius dokumentus iš trečiųjų šalių.

### **4. DARBŲ APIMTYS, ĮKAINIAI IR SUTARTIES KAINA**

- 4.1. Pagal Sutartį atliekamų Darbų apimtys nurodytos Sutarties SD.
- 4.2. Jeigu Sutarties SD nurodyta, kad Rangovas Darbams atlikti naudoja Teikiamas medžiagas, dėl Teikiamų medžiagų perdavimo tvarkos ir sąlygų Šalys vadovaujasi Sutarties BD 6 dalimi.
- 4.3. Pagal šią Sutartį Rangovas atlieka Darbus vadovaudamasis kartu su Pirkimo dokumentais pateiktu Projektu arba Technine specifikacija ir Pirkimo procedūrų metu atliktais Projekto arba Techninės specifikacijos pakeitimais, patikslinimais ir paaiškinimais, kurie nurodyti Sutarties SD. Galutinis Projektas arba Techninė specifikacija su Užsakovo atliktomis korekcijomis pagal Pirkimo procedūrų metu pateiktus paaiškinimus, patikslinimus ir pakeitimus Rangovui perduodamas tuo pačiu metu, kai Rangovas pateikia Užsakovui tikslų Darbų vykdymo Grafiką.
- 4.4. Sutarties galiojimo laikotarpiu Užsakovas gali atsisakyti dalies Darbų ar sumažinti Darbų apimtį dėl ne nuo Sutarties Šalių atsiradusių aplinkybių arba aplinkybių, kurios tampa žinomos po Sutarties sudarymo, kurių atsiradimo Pasiūlymų pateikimo ir Sutarties sudarymo metu Šalys negalėjo protingai numatyti (esant aiškiai įrodomiems netikslumams ar klaidoms Užsakovo Projekte, dėl kurių nebereikia atlikti darbų; dėl techninių sprendinių keitimo tam tikri Darbai tampa nebereikalingi).
- 4.5. Užsakovas dėl nenumatytų aplinkybių pagal Sutarties BD 8.5 punktą turi teisę atsisakyti dalies darbų ar sumažinti darbų apimtį. Tokiu atveju Sutarties Šalys turi suderinti nevykdytinų darbų kiekį ir vertę ir atitinkama apimtimi sumažinti Sutarties kainą, vadovaujantis Sutartyje ir Rangovo pateiktomis lokalinėmis sąmatomis, toks keitimas yra įforminamas raštišku šalių susitarimu.
- 4.6. Už Darbus, kuriuos Rangovas be Užsakovo rašytinio sutikimo atlieka nukrypdamas nuo Sutarties, Užsakovas Rangovui neapmoka.
- 4.7. Perkamų Darbų Įkainiai arba Bendra Darbų kaina, nurodyti Sutarties SD, apima visas išlaidas, visus mokesčius ir apmokestinimus, mokėtinus pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus. Taip pat apima visas Rangovo išlaidas, susijusias su atliekamais operatyviniais perjungimais 0,4 – 10 kV įtampos tinkluose (tame tarpe ir paskutinio komutacinio aparato darbo vietoje atjungimą), atjungimo vietų bei darbo vietos įžeminimo darbais, specialaus transporto ir mechanizmų, Teikiamų ir Perkamų medžiagų atvežimo ir išvežimo, Teikiamų ir Perkamų medžiagų išvežiojimo trasoje, darbo vietos paruošimo prieš Darbus, darbo vietos ir aplinkos sutvarkymo, demontuotų medžiagų utilizavimo, kai jos netinkamos tolimesniam panaudojimui, atvykimo į Užsakyme numatytą Darbų vietą išlaidas ir kitas sąnaudas, kurios nėra aiškiai išvardytos Sutartyje, tačiau kurios yra reikalingos tinkamam Sutarties įvykdymui numatytais terminais bei su Darbais ar jų atlikimu susijusius mokesčius ir rinkliavas.
- 4.8. Pasikeitus Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose numatytam PVM dydžiui, PVM bus apskaičiuojamas galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka, taikant PVM dydį, galiojantį prievolės apskaičiuoti PVM atsiradimo momentu.
- 4.9. Rangovas patvirtina, kad į Įkainius taip pat įtraukta įvairių darbų, kuriuos būtina atlikti, siekiant užtikrinti gaisrinės saugos, higienos, darbo saugos ir sveikatos bei kitus nustatytus reikalavimus atitinkantį Darbų organizavimą, nepertraukiamą Darbų vykdymą, saugumo įrenginių veikimą, kainą, taip pat bet kokių darbų, siekiant apsaugoti Užsakovo turtą, kainą.
- 4.10. Rangovas prisiima visą riziką dėl to, jei ne dėl nuo Užsakovo priklausančių aplinkybių padidės su Sutarties vykdymu susijusios Rangovo išlaidos ir Rangovui Sutarties vykdymas taps sudėtingesnis (Rangovui padidės įsipareigojimų vykdymo kaštai). Sutartyje numatyti Įkainiai jokiais atvejais nebus keičiami, išskyrus atvejus, numatytus Sutartyje. Įsipareigojimų vykdymo kaštų padidėjimas nesuteikia Rangovui teisės sustabdyti Sutarties vykdymą ar atsisakyti Sutarties šiuo pagrindu.
- 4.11. Darbų vykdymo metu nustatčius techninio projekto trūkumus / klaidas, Sutartyje nurodytam rezultatui pasiekti galima įsigyti papildomus darbus iš to paties Rangovo, šių darbų būtinumą pagrindžiant dokumentais (defekciniu aktu, brėžiniais ar kitais dokumentais), parengtais Rangovo bei patvirtintais techninio priežiūrėtojo ir (ar) statinio projekto vykdymo priežiūros (jei vykdoma) vadovo parašais. Rangovas

Užsakovui pateikia papildomų darbų lokalinę sąmatą, kurioje nurodo papildomų darbų kainas. Papildomų darbų kainos apskaičiuojamos nurodytais būdais prioritetine tvarka (Rekomendacijos, rinkos analizė), tik nesant galimybės taikyti aukščiau esantį būdą, gali būti taikomas žemiau esantis būdas: i) pritaikant tiekėjo pasiūlyme nurodytus darbų įkainius; ii) jei įmanoma, išskaičiuojant kainos dalį iš sutartyje numatyto įkainio, iii) pritaikant sutartyje numatytus panašių darbų įkainius (panašius darbus turi pagrįsti ir nustatyti pirkimo vykdytojas); iv) įvertinant pagrįstas tiesiogines (darbo užmokesčio ir su juo susijusius mokesčius, statybos produktų ir įrengimų, mechanizmų sąnaudas) bei netiesiogines (pridėtinės, statyb vietės ir pelno) išlaidas. Papildomų darbų vertė negali viršyti 50 procentų pradinės sutarties vertės. Toks sutarties pakeitimas sudaromas raštu, jį pasirašant abiem sutarties šalims. Papildomi Darbai negali būti atlikti Susitarimo įsigaliojimo dienai. Pakeitimas negali prieštarauti Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 97 straipsnio nuostatomis.

- 4.12. Rengiant papildomų darbų išplėstines sąmatas naudojami tik toliau nurodyti vienodi, fiksuoti ir Sutarties galiojimo metu nekeičiami bendrieji ekonominiai normatyviniai koeficientai:
  - 4.12.1. Statinio statybos išlaidos – Socialinio draudimo išlaidos 31%;
  - 4.12.2. Tiesioginės išlaidos – Statyb vietės išlaidos 9%;
  - 4.12.3. Netiesioginės išlaidos – Pridėtinės išlaidos 30%, Pelnas 4%.
- 4.13. Pateikiant papildomų darbų išplėstines sąmatas Rangovas kartu turi pateikti papildomų įrenginių, medžiagų tiekėjo pasiūlymą (jeigu tokie įrenginiai, medžiagos yra).

## **5. SUTARTIES VYKDYMO IŠLAIDŲ ATLYGINIMAS**

- 5.1. Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimas šioje Sutartyje netaikomas. Konkretus šiai Sutarčiai taikomas Sutarties kainos apskaičiavimo būdas (kainodaros metodika) nurodytas Sutarties SD.

## **6. TEIKIAMŲ MEDŽIAGŲ PERDAVIMO TVARKA**

- 6.1. Rangovui perduodamos Teikiamos medžiagos bei jų paėmimo adresai nurodomi atitinkamame Sutarties SD priede.
- 6.2. Teikiamas medžiagas Rangovui perduoda Užsakovas ir / arba perduoda Rangovui ir / ar pristato Pardavėjas.
- 6.3. **Kai Teikiamas medžiagas Rangovui perduoda Pardavėjas:**
  - 6.3.1. prieš pasirašant Aktą, Užsakovo atstovui Rangovas turi perduoti šiuos dokumentus (priklausomai nuo Teikiamos medžiagos tipo): (I) Teikiamos medžiagos pasą lietuvių arba anglų kalbomis; (II) Teikiamos medžiagos montavimo ir eksploatavimo instrukcijas lietuvių kalba; (III) Teikiamos medžiagos alyvos sertifikatą; (IV) Teikiamos medžiagos gabaritų brėžinį;
  - 6.3.2. dokumentus, nurodytus Sutarties BD 6.3.1 punkte, Rangovas privalo pasiimti iš Pardavėjo Teikiamų medžiagų perdavimo – priėmimo metu;
  - 6.3.3. jeigu Teikiamų medžiagų priėmimo – perdavimo metu nustatomi trūkumai, Rangovas jų nepriima;
  - 6.3.4. jeigu Pardavėjas nepakeičia trūkumų turinčių Teikiamų medžiagų kokybiškumis per Šalių sutartą terminą, Rangovas informuoja Užsakovą apie Teikiamų medžiagų negavimą Sutarties SD nurodytais kontaktais;
  - 6.3.5. Teikiamų medžiagų atsitiktinio žuvimo ar sugedimo rizika nuo jų priėmimo iki tinkamo atliktų Darbų perdavimo pagal Sutartį momento tenka Rangovui;
  - 6.3.6. Teikiamų medžiagų priėmimas – perdavimas įforminamas transporto važtaraščiu, kurį, surašytą trimis vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, pasirašo Pardavėjas ir Rangovas;
  - 6.3.7. Teikiamų medžiagų transportavimo iš Pardavėjo sandėlio išlaidos tenka Rangovui.
- 6.4. **Kai Teikiamas medžiagas perduoda Užsakovas:**
  - 6.4.1. Rangovas turi iš anksto suderinti Teikiamų medžiagų atsiėmimą iš Užsakovo sandėlio (kontaktiniai asmenys nurodyti Sutarties SD);
  - 6.4.2. Teikiamų medžiagų atsitiktinio žuvimo ar sugedimo rizika nuo jų priėmimo iš Užsakovo sandėlio momento iki tinkamo atliktų Darbų perdavimo pagal Sutartį momento tenka Rangovui;
  - 6.4.3. Teikiamų medžiagų priėmimas – perdavimas įforminamas transporto važtaraščiu, kurį, surašytą dviem vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, pasirašo Užsakovo atstovas ir Rangovas;
  - 6.4.4. Teikiamų medžiagų transportavimo iš Užsakovo sandėlio išlaidos tenka Rangovui.
- 6.5. **Kai Teikiamas medžiagas pristato Pardavėjas:**
  - 6.5.1. Rangovas ne vėliau kaip per 5 (penkis) darbo dienas nuo Sutarties pasirašymo dienos turi suderinti su Pardavėju tikslią Teikiamų medžiagų pristatymo vietą bei kitą reikalingą informaciją. Tiksliai Teikiamų medžiagų iškrovimo vieta prireikus gali būti tikslinama telefonu, faksu arba elektroniniu paštu (Pardavėjo kontaktiniai asmenys nurodyti Sutarties SD priede);
  - 6.5.2. kartu su Teikiamomis medžiagomis Pardavėjas pateikia (po vieną šių dokumentų egzempliorių su privalomais rekvizitais Pardavėjas siunčia Užsakovo centrinės buveinės adresu) PVM sąskaitą faktūrą ir Teikiamų medžiagų priėmimo – perdavimo aktus;

- 6.5.3. Teikiamų medžiagų pristatymo išlaidas iki Teikiamų medžiagų pristatymo vietos apmoka Pardavėjas;
- 6.5.4. Teikiamų medžiagų atsitiktinio žuvimo ar sugedimo rizika iki Teikiamų medžiagų pristatymo vietos tenka Pardavėjui;
- 6.5.5. Teikiamų medžiagų sugadinimo rizika išprovokavimo metu iš Pardavėjo transporto Rangovo objekte tenka Rangovui;
- 6.5.6. Teikiamos medžiagos priimanos dalyvaujant Rangovo ir Pardavėjo atstovams. Teikiamų medžiagų priėmimas – perdavimas įforminamas Teikiamų medžiagų priėmimo – perdavimo aktu ir PVM sąskaita faktūra, surašyta dviem vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, kurių Pardavėjo ir Rangovo (arba Užsakovo) atstovai ir pasirašo.
- 6.6. Jei Teikiamų medžiagų, nurodytų šios Sutarties SD priede, Užsakovas arba Užsakovo išrinktas Pardavėjas negali pateikti, Rangovas Darbų atlikimui reikalingas Perkamas medžiagas įsigyja savo lėšomis, pagal Rangovo pasiūlyme pateiktus medžiagų įkainius (jeigu numatyta). Tokios Rangovo lėšomis įsigytos Perkamos medžiagos turi atitikti Pirkimo dokumentuose keliamus techninius reikalavimus.

## **7. DARBŲ IR (AR) PASLAUGŲ KOKYBĖ**

- 7.1. Darbai ir Paslaugos turi būti atliekami vadovaujantis:
  - 7.1.1. Lietuvos Respublikos energetikos ministro patvirtintomis aktualios redakcijos inžinerinių tinklų įrengimo taisyklėmis;
  - 7.1.2. Užsakovo galiojančios redakcijos reglamentais, techniniais reikalavimais įrenginiams ir medžiagoms ir kitais vidaus teisės aktais, viešai skelbiamais Užsakovo tinklalapyje;
  - 7.1.3. Užsakovo patvirtintu galiojančiu Klientų aptarnavimo standartu, kuriame numatyti pagrindiniai principai, skirti Užsakovo partneriams, projektavimo ir rangos darbų vykdytojams ([www.eso.lt](http://www.eso.lt) skiltyje „Partneriams“). Užsakovas turi teisę keisti Klientų aptarnavimo standartą Sutarties galiojimo metu. Apie Klientų aptarnavimo standarto pasikeitimus Užsakovas privalo Rangovą informuoti ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) mėnesį iki naujos Klientų aptarnavimo standarto redakcijos įsigaliojimo. Rangos darbus vykdydantys ir projektavimo paslaugas atliekantys Rangovo ir Subrangovo darbuotojai per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos ir nuo informavimo apie Klientų aptarnavimo standarto pasikeitimą turi išlaikyti Klientų aptarnavimo standarto testą ir gauti Klientų aptarnavimo standarto sertifikatą. Testas atliekamas nuotoliniu būdu ([www.eso.lt](http://www.eso.lt) skiltyje „Partneriams“), sėkmingai išlaikius, sertifikatas sugeneruojamas automatiškai.
  - 7.1.4. kitais Darbų vykdymą reglamentuojančiais teisės aktais, Sutartimi ir Pirkimo dokumentais.
- 7.2. Rangovas sutinka, kad Sutartyje numatytų Darbų ir Paslaugų vykdymo rodikliai, įskaitant, bet neapsiribojant vidutinėmis darbų atlikimo trukmėmis, vėluojančiais objektais, kliento balsu (Vartotojo, susijusio su atliekamais Darbais, vertinimu) ir kitais rodikliais, kuriuos Užsakovas gali numatyti Sutarties vykdymo metu, gali būti naudojami Užsakovo valia ir nebus laikomi konfidencialios informacijos atskleidimu.
- 7.3. Rangovo atliekamų Darbų ir teikiamų Paslaugų kokybė turi atitikti galiojančių normatyvinių statybos techninių ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties bei aplinkosaugos dokumentų ir standartų reikalavimus, nustatytus teisės aktais, taip pat Pirkimo dokumentus, Projektą, Techninę specifikaciją ar kitus dokumentus, kurie numato kokybės reikalavimus Darbams, Paslaugoms bei įprastai tokios rūšies Darbams ir Paslaugoms keliamus reikalavimus.
- 7.4. Rangovas užtikrina ir garantuoja, kad prieš suteikdamas Paslaugą pagal Sutartį apsilankė projektuojamo objekto vietoje ir tinkamai įvertino vietovę, galimus techninius sprendinius, visas galimas Projekto įgyvendinimo rizikas bei visas aplinkybes, susijusias su sėkmingu Darbo projekto įgyvendinimu.
- 7.5. Projektavimo darbų metu parengtas Projektas, taip kaip jis apibrėžtas Sutartyje ir projektavimo užduotyje, turi atitikti Pirkimo dokumentuose keliamus reikalavimus, teisės aktuose nurodytus standartus ir reikalavimus tokio pobūdžio Projektui.
- 7.6. Rangovas kartu su parengtu Projektu Užsakovui pateikia preliminarį Darbų sąmatą, kurios kaina negali viršyti Rangovo Pasiūlyme nurodytos Darbų kainos. Preliminari Darbų sąmata laikoma projektavimo rezultato dalimi.
- 7.7. Jei projektavimo metu paruošti Projekto sprendiniai turės įtakos esamiems inžineriniams tinklams ar statiniams, Projekte turi būti numatyti šių inžinerinių tinklų ar statinių perkėlimo ar ardymo (nenaudojami tinklai ar statiniai) sprendiniai.
- 7.8. Rangovas įsipareigoja:
  - 7.8.1. Projektą derinti statybos techninių dokumentų nustatyta tvarka, atsižvelgiant į valstybės institucijų, žemės, požeminių inžinerinių sistemų ir susisiekimo komunikacijų savininkų (naudotojų) interesus. Tuo atveju, jei Projekto sprendiniai gali daryti ar daro įtaką trečiųjų asmenų interesams, gauti visus būtinus suinteresuotų asmenų sutikimus tokiems sprendiniams atlikti. Keisti Užsakovo patvirtintus projektinius sprendimus leidžiama tik gavus Užsakovo rašytinį sutikimą;

- 7.8.2. jei reikia, gauti žemės savininkų, nuomininkų, naudotojų ir / ar valstybinių institucijų sutikimus (pritarimus), suteikiančius teisę atlikti Darbus valstybinėje ir / ar privačioje žemėje (teritorijoje) (Nacionalinės žemės tarnybos sutikimai ir kt.);
- 7.8.3. gauti visų privačių žemės sklypų savininkų, kurių žemės sklypuose bus statomi inžineriniai tinklai (įrenginiai), suderinimus, organizuoti servituto sutartims sudaryti reikalingų brėžinių parengimą bei Projekto Darbų įgyvendinimui reikalingų servituto sutarčių sudarymą:
  - 7.8.3.1. gauti žemės sklypų savininkų pritarimą parengtiems servituto nustatymo dokumentams;
  - 7.8.3.2. parengtą Projektą ir servituto sutartims sudaryti reikalingus brėžinius dėl servitutų nustatymo žemės sklypams pateikti Užsakovui peržiūrai. Užsakovui peržiūrėjus ir pasirašius dokumentus, Rangovas kreipiasi į notarą dėl servituto sutarčių tvirtinimo. Apie notaro pasiūlytą servituto sutarties tvirtinimo datą ir laiką Rangovas informuoja Užsakovą ir žemės sklypų savininkus;
  - 7.8.3.3. Užsakovo įrenginių, būtinų energijai skirstyti įrengimui, eksploatavimui, aptarnavimui, remontui, rekonstravimui, modernizavimui bei naudojimui užtikrinti, atitinkamoms žemės sklypų ar kitų nekilnojamųjų daiktų dalims (inžinerinių tinklų (įrenginių) apsaugos ir aptarnavimo zonų ribose), kuriose bus įrengti ir aptarnaujami inžineriniai tinklai (įrenginiai), Užsakovo naudai prireikus turi būti nustatytas neatlygintinas neterminuotas servitutas, o tuo atveju kai žemės sklypo, kuris nėra suformuotas ir įregistruotas kaip turtinis vienetas, ar kito nekilnojamojo daikto savininkas yra valstybė ar savivaldybė turi būti gautas ir Užsakovui pateiktas raštiškas žemės (statinio) savininko arba jo įgalioto atstovo sutikimas inžineriniams tinklams (įrenginiams) įrengti;
- 7.8.4. pateikti Projektą su sąmatomis, dokumentais, patvirtinančiais teisę įrengti Inžinerinius tinklus valstybinėje ir (ar) privačioje žemėje (Nacionalinės žemės tarnybos sutikimais, servitutų nustatymo sutartimis su servituto zonų brėžiniais), sklypo sutvarkymo planais, tinklų planais, įvertinant melioracijos, drenažo atstatymo projektavimo bei inžinerinių – geologinių tyrinėjimų darbų kainomis, turės būti pateiktas pilnos apimties techninis projektas, 1 (viena) skaitmeninė jo kopija, pateikiama TIVIS (arba įrašyta kompiuterinėje laikmenoje, jeigu pateikti per TIVIS nėra galimybės) (brėžiniai ir schemos „dwg“ bylose, AUTOCAD-2000 (ar naujesnė) versija, kiti dokumentai „pdf“ bylose). Įrenginių, gaminių ir darbų kiekių žiniaraščiai turi būti atlikti pagal su Užsakovu suderintą formą. Techniniai dokumentai ir jų formos, Technologinės kortos, Tipinės schemos, Projektų techniniai reikalavimai turi atitikti Užsakovo reikalavimus, pateiktus [www.eso.lt](http://www.eso.lt) skiltyje „Partneriams“.
- 7.9. Paslaugos rezultatas priėmimo – perdavimo metu turi atitikti Sutartyje bei Pirkimo dokumentuose, Techninėje specifikacijoje ir Rangovo Pasiūlyme nustatytus reikalavimus.
- 7.10. Projekto apimtyje be privalomųjų projekto dalių turi būti parengiamos dalys, atitinkančios SPS ir teisės aktuose keliamus reikalavimus.
- 7.11. Visų Projekto dalių apimtyje turi būti parengiami dokumentai, atitinkantys SPS ir teisės aktuose keliamus reikalavimus.
- 7.12. Techninio ir Darbo projektų parengimui reikiamą dokumentaciją ir medžiagą iš reikiamų institucijų privalo gauti Rangovas. Projektų statybą leidžiančius dokumentus ar pritarimus turi gauti Rangovas. Esant poreikiui, Užsakovas suteikia Rangovui reikalingus įgaliojimus minėtiems dokumentams gauti.
- 7.13. Rangovas įsipareigoja atlikti techninio projekto vykdymo priežiūrą.
- 7.14. Esant Užsakovo abejonėms dėl Projektavimo rezultato kokybės perdavimo - priėmimo metu, Šalys gali skirti ekspertizę.
- 7.15. Užsakovas per 10 (dešimt) kalendorinių dienų po Paslaugos rezultato pateikimo peržiūrai, turi teisę Rangovui pareikšti pastabas dėl atlikto Paslaugos rezultato ir nurodyti trūkumus. Pastabų dėl atlikto Paslaugos rezultato pateikimas nepratęsia Paslaugos atlikimo termino, nurodyto Sutartyje.
- 7.16. Rangovui pirmą kartą pateikus peržiūrai Paslaugos rezultatą, Užsakovas per Sutarties BD 7.15. punkte nurodytą terminą peržiūri projektinę dokumentaciją, ir, jei turi, pateikia pastabas dėl atlikto Paslaugos rezultato, nurodo trūkumus ir grąžina Paslaugos rezultatą taisymui.
- 7.17. Rangovui antrą ir bet kurį vėlesnį kartą pateikus peržiūrai Paslaugos rezultatą, turi būti atsižvelgta į Užsakovo anksčiau pateiktas pastabas bei ištaisyti nurodyti trūkumai. Jei Užsakovui antrą ir bet kurį vėlesnį kartą pateiktas Paslaugos rezultatas neatitinka nurodytų reikalavimų, Paslaugos rezultatas grąžinamas taisymui ir, Užsakovui pareikalavus, Rangovas sumoka Užsakovui 100,00 EUR (vieno šimto eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną tokį atvejį bei atlygina Užsakovo dėl to patirtus tiesioginius nuostolius tiek, kiek jų nepadengia pagal šį punktą mokėtina bauda. Rangovas įsipareigoja savo jėgomis ir lėšomis trūkumus pašalinti per 10 (dešimt) kalendorinių dienų nuo pranešimo apie trūkumus gavimo dienos (gavimo diena laikoma pranešimo apie trūkumus išsiuntimo elektroninėmis priemonėmis diena), jei Užsakovas nenustato ilgesnio termino, ir pateikti Paslaugos rezultatą Užsakovui vertinti.
- 7.18. Jei Užsakovas per Sutarties BD 7.15. punkte nurodytą terminą nepateikia pastabų, laikoma, kad Užsakovas pateiktam Paslaugos rezultatui (projektinei dokumentacijai) pastabų neturi.
- 7.19. Rangovas privalo naudoti tik Sutartyje nurodytas ir Užsakovo patvirtintų techninių specifikacijų reikalavimus atitinkančias Perkamas medžiagas. Atliekamų Darbų ir Perkamų medžiagų kokybė turi

atitikti galiojančių teisės aktų normų ir standartų reikalavimus: visos privalomos sertifikuoti Perkamos medžiagos turi turėti Lietuvos Respublikoje galiojančius sertifikatus. Kiti reikalavimai, kurių privalo laikytis Rangovas, nustatyti galiojančiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose statybos techninius ir kitus reikalavimus bei kituose teisės aktuose, nustatančiuose reikalavimus šioje Sutartyje numatytiems Darbams.

- 7.20. Sutarties vykdymo metu Rangovas turi teisę keisti Perkamų medžiagų modelį ar (ir) gamintoją, tik gavęs rašytinį Užsakovo sutikimą. Siekdamas keisti Perkamą medžiagą, Rangovas privalo pateikti Užsakovui argumentuotą prašymą su įrodymais, kad keičiamos naujos Perkamos medžiagos visiškai atitinka Techninės specifikacijos ir Sutarties reikalavimus, yra ne prastesnės, o lygiavertės ar geresnės kokybės, nebus keičiami Perkamų medžiagų įkainiai (mažinti Perkamų medžiagų įkainius Rangovas turi teisę), pristatymo terminai ir kitos Sutarties sąlygos bei pateikti keičiamų naujų Perkamų medžiagų dokumentus.
- 7.21. Šalys susitaria, kad atskiras susitarimas (Perkamų medžiagų keitimo naujomis atveju) dėl Sutarties keitimo pasirašomas nebus. Lygiavertiu dokumentu bus laikomas Rangovo prašymas bei rašytinis Užsakovo sutikimas. Visi Rangovo pateikti dokumentai bei Užsakovo sutikimas laikomi neatskirama Sutarties dalimi.
- 7.22. Rangovas garantuoja, kad Darbų priėmimo – perdavimo metu jo atliktų Darbų rezultatas atitinka Sutartyje nustatytus reikalavimus, jis yra be trūkumų, panaikinančių arba sumažinančių Darbų rezultato vertę arba tinkamumą įprastam naudojimui. Rangovas įsipareigoja atlyginti visą Užsakovo ar trečiųjų asmenų patirtą žalą, jei Užsakovui pradėjus naudoti Darbo rezultatus paaiškėja, kad šiame punkte nurodyta Rangovo pareikšta garantija neatitinka tikrovės ir dėl nuo Rangovo priklausančių Darbų rezultato trūkumų Užsakovas ar tretieji asmenys patiria žalą. Rangovas taip pat įsipareigoja sumokėti Užsakovui 300,00 EUR (trijų šimtų eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną Sutarties galiojimo metu reikalingą naują Vartotojų atjungimą, kuris reikalingas dėl Rangovo atliktų Darbų trūkumų šalinimo.
- 7.23. Jei Rangovo atliktų Darbų rezultatas Darbų priėmimo metu neatitinka Sutartyje ar teisės aktuose nurodytų reikalavimų, Rangovas įsipareigoja savo jėgomis ir lėšomis pašalinti nustatytus trūkumus ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas nuo pranešimo apie trūkumus gavimo, jei Užsakovas nenustato ilgesnio termino.
- 7.24. Užsakovas apie pastebėtus per Garantinį terminą Darbų trūkumus, kurie atsirado ne dėl Užsakovo kaltės, praneša Rangovui per TIVIS (raštiškas ar žodinis informavimas gali būti vykdomas išimties tvarka dėl informacinės sistemos sutrikimų ar nefunkcionavimo). Rangovas įsipareigoja ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas, jei Užsakovas nenustato ilgesnio termino (techniniame vertinimo akte) nuo pranešimo apie trūkumus gavimo (gavimo data laikoma pranešimo apie trūkumus pateikimo per TIVIS data, išimties tvarka dėl informacinės sistemos sutrikimų ar nefunkcionalumo – raštiško ar žodinio informavimo data) pašalinti šiuos trūkumus savo sąskaita ir atlyginti Užsakovui dėl trūkumų šalinimo patirtus tiesioginius nuostolius. Jei Darbų trūkumai nustatomi tuo metu, kai yra atjungti Vartotojai, Rangovas nustatytus trūkumus privalo pašalinti nedelsiant, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 24 (dvidešimt keturias) valandas nuo pranešimo apie trūkumus gavimo dienos, išskyrus atvejus, kai Užsakovas raštu nurodo ilgesnį terminą. Jei dėl svarbių priežasčių Rangovas negali Darbų trūkumų pašalinti per 24 (dvidešimt keturias) valandas ar kitą Užsakovo raštu nurodytą ilgesnį terminą (Vartotojų atjungimo atveju), jis privalo apie tai informuoti Užsakovą per TIVIS tą pačią dieną, kai gavo Užsakovo pranešimą dėl nustatytų trūkumų pašalinimo per TIVIS (raštiškas ar žodinis informavimas gali būti vykdomas išimties tvarka dėl informacinės sistemos sutrikimų ar nefunkcionalumo), kad Užsakovas pats ar pasitelkęs trečiuosius asmenis galėtų pašalinti nustatytus Darbų trūkumus, ir įsipareigoja Užsakovui atlyginti visas dėl to patirtas išlaidas.
- 7.25. Rangovas, nepašalinęs per Garantinį terminą nustatytų trūkumų, Užsakovui pareikalavus, moka Užsakovui 0,05 proc. nuo Darbų kainos (EUR be PVM) dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną. Rangovas taip pat įsipareigoja atlyginti Užsakovo patirtus tiesioginius nuostolius. Užsakovui pareiškus reikalavimą atlyginti patirtus tiesioginius nuostolius, delspinigiai įskaitomi į nuostolių atlyginimą.
- 7.26. Atliktų Darbų Garantinis terminas negali būti trumpesnis už nurodytą Lietuvos Respublikos teisės aktuose. Garantinis terminas stabdomas tokiam laikotarpiui, kiek Užsakovas negalėjo Darbų rezultato ar jo dalies naudoti dėl nustatytų trūkumų, už kuriuos atsako Rangovas.
- 7.27. Jeigu Darbai atlikti nukrypstant nuo Sutarties sąlygų, dėl kurių Darbų rezultatas negali būti naudojamas pagal tokių Darbų rezultato tiesioginę paskirtį arba pablogėja jo naudojimo pagal Darbų rezultato tiesioginę paskirtį galimybės (sąlygos), tai Užsakovas savo pasirinkimu turi teisę reikalauti iš Rangovo:
- 7.27.1. neatlygintinai pašalinti trūkumus per protingą terminą;
- 7.27.2. atlyginti trūkumų šalinimo išlaidas, patirtas paties Užsakovo, jeigu Rangovas per Sutarties BD 7.27.1. punkte nurodytą terminą tokių trūkumų nepašalina.
- 7.28. Jeigu Darbai buvo atliekami naudojant Rangovo pateikiamas Perkamas medžiagas, už Perkamų medžiagų kokybę Rangovas atsako kaip pardavėjas pagal pirkimo – pardavimo sutartį.

- 7.29. Rangovas yra atsakingas už visus atliktų Darbų trūkumus nepriklausomai nuo to, ar jie buvo aptarti Darbų priėmimo metu, ar ne (t. y., tiek už akivaizdžius trūkumus, tiek už paslėptus trūkumus).
- 7.30. Nustačius atliktų Darbų trūkumus Užsakovas savo pasirinkimu turi teisę priimti atliktus Darbus ir nustatyti terminą trūkumams pašalinti arba atsisakyti priimti Darbus ir nustatyti terminą trūkumams pašalinti. Abiem atvejais Užsakovas turi teisę sustabdyti apmokėjimą iki trūkumai bus pašalinti. Užsakovas šiais atvejais taip pat gali pasinaudoti ir kitomis teisėmis, nustatytomis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.665 straipsnyje.
- 7.31. Jei Pirkimo dokumentuose keliama kvalifikacijos reikalavimai Rangovo pasitelktam (-iems) specialistui (-ams), tai Rangovas privalo užtikrinti, kad lygiavertė Rangovo ir (ar) jo specialisto (-ų) kvalifikacija būtų užtikrinama visą Sutarties galiojimo laikotarpį.
- 7.32. Rangovas turi teisę pakeisti atitinkamą Pasiūlyme nurodytą Rangovo specialistą, kuriam buvo keliama kvalifikacijos reikalavimai Pirkimo dokumentuose tik esant visoms šioms sąlygoms: (i) Rangovas ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų iki pageidaujamos specialisto pakeitimo datos pateikia Užsakovui argumentuotais pagrįstą rašytinį prašymą pakeisti specialistą; (ii) prašyme Rangovas nurodo kitą specialistą, kurį siūlo vietoj Pirkimo dokumentuose nurodyto specialisto; (iii) kartu su prašymu Rangovas pateikia visus dokumentus, pagrindžiančius naujo specialisto atitikimą Pirkimo dokumentuose įvardintai personalo kvalifikacijai; (iiii) Rangovas gauna raštišką Užsakovo sutikimą pakeisti specialistą Rangovo nurodytu nauju specialistu. Atsakymą Užsakovas įsipareigoja pateikti ne vėliau kaip per 10 (dešimt) kalendorinių dienų nuo šio punkte nurodytą dokumentų gavimo iš Rangovo dienos. Siekiant išvengti bet kokių abejonių, Šalys susitaria, kad Šalims įvykdžius visas šiame punkte nurodytas sąlygas atskiras susitarimas dėl Sutarties pakeitimo nebus sudaromas, o Šalių viena kitai pateikti šiame punkte nurodyti dokumentai yra laikomi neatskiriama Sutarties dalimi.
- 7.33. Rangovas, Užsakovui pareikalavus, per Užsakovo nustatytą terminą privalo pateikti Užsakovui pakankamus įrodymus, jog jis turi visus pagal teisės aktų reikalavimus būtinus Darbų atlikimui Lietuvos Respublikoje leidimus, atestatus, licencijas ir (arba) kitus teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkančius dokumentus arba kitus dokumentus, Rangovo tvarkas, aprašus ir kitą dokumentaciją, kuri kaip privaloma buvo nurodyta Pirkimo dokumentuose.

## **8. DARBŲ VYKDYMAS IR JŲ ATLIKIMO TERMINAI**

- 8.1. Pagrindiniai su Darbų atlikimu susiję terminai nurodomi Sutarties SD.
- 8.2. Jeigu Sutarties SD numatyta, kad Darbai gali būti atliekami Etapais, nurodytais Grafike, šis Grafikas pridedamas Sutarties SD atskiru priedu, kuris yra neatskiriama šios Sutarties dalis.
- 8.3. Paslaugos teikimo pradžia laikoma Sutarties SD numatyta Darbų pradžios data, ir pabaigos, kai pagal parengtą Projektą gaunamas savivaldybės raštiškas pritarimas (kai reikalinga) ir / arba statybą leidžiantys dokumentai (kai reikalinga) bei Užsakovo patvirtinimas TIVIS. Rangovas privalo informuoti Užsakovą apie savivaldybės raštiško pritarimo Projektui ir / arba statybą leidžiančio dokumento gavimą ne vėliau kaip per 1 (vieną) darbo dieną po tokio dokumento gavimo, apie tai informuojant per TIVIS.
- 8.4. Darbų teikimo pradžia laikoma Sutarties SD numatyta Darbų pradžios data. Rangovui kartu su Darbais teikiant Paslaugas, Darbai pradedami vykdyti kitą darbo dieną po to, kai Rangovas, turintis Užsakovo įgaliojimą (kai reikalinga), iš savivaldybės gavo raštišką pritarimą Projektui (kai reikalinga) ir / arba statybą leidžiantį dokumentą (kai reikalinga) su statinio Projektu bei Užsakovo patvirtinimą TIVIS.
- 8.5. Nesibaigus Sutartyje nustatytam Darbų atlikimo terminui, Šalių rašytiniu sutarimu atskirų Darbų atlikimo terminai gali būti pratęsti (gali būti pratęsti, jeigu pirkimas vykdytas mažiausios kainos kriterijumi, kitu atveju nepratęsiamas), jeigu Rangovas, ne vėliau kaip likus 10 (dešimt) darbo dienų iki termino pabaigos (jei Darbų atlikimo terminas trumpesnis nei 15 (penkiolika) kalendorinių dienų, tokiu atveju Rangovas privalo kreiptis ne vėliau kaip likus 1 (vienai) darbo dienai iki termino pabaigos), pateikia Užsakovui argumentuotą prašymą pratęsti Darbų atlikimo terminą ir jame nurodytos aplinkybės yra susijusios bent su viena iš šių aplinkybių:
- 8.5.1. Užsakovas nevykdo ar netinkamai vykdo savo įsipareigojimus pagal šią Sutartį, ir dėl to Rangovas negali vykdyti Darbų;
- 8.5.2. Užsakovo pateikiami papildomi nurodymai Rangovui turi įtakos Rangovo Darbų atlikimo terminams – papildomų darbų atlikimo terminui;
- 8.5.3. valstybės ar savivaldos institucijų veiksmai arba bet kokios kitos kliūtys, priskirtinos Užsakovui ir / arba Užsakovo samdomiems tretiesiems asmenims, trukdo Rangovui laiku atlikti Darbus;
- 8.5.4. vykdant Darbus paaiškėja šios Sutarties pasirašymo metu nenumatytos aplinkybės (nenumatytas Užsakovo pateikto projekto keitimas, trečiųjų asmenų veiksmai ar neveikimas, ikeistisine ar teismine tvarka vykstantys ginčai, su Sutarties vykdymu susijusių teisės aktų nuostatų pasikeitimas, žemės savininkų, kurių sklypuose pagal projektą ir šią Sutartį turi būti tiesiami inžineriniai tinklai (įrengiami įrenginiai), delsimas ar nesutikimas Užsakovo nustatytomis sąlygomis derinti projektą ar nustatyti servitutą (ar kitas žemės naudojimo sąlygas), naujų aplinkybių, kurioms esant būtina peržiūrėti Vartotojui

išduotas technines sąlygas, atsiradimas, atvejai, kuomet naujas vartotojas nesuteikia Rangovui galimybės vykdyti Darbus, nenumatytos aplinkybės, susijusios su žemės kasimo darbais, kurios paaiškėja jau pradėjus Darbus ir, kurių atsiradimą patvirtina Asmuo, vykdančias Darbų techninę priežiūrą, ir pan.);

- 8.5.5. Rangovo Darbų atlikimo terminus lemia ypač nepalankios meteorologinės sąlygos. Ypač nepalankiomis meteorologinėmis sąlygomis laikoma viena ar kelios iš nurodytų aplinkybių:
- 8.5.5.1. dėl Darbų vykdymo teritorijoje esančio žemės paviršiaus sluoksnio įšalo. Aplinkybė taikoma esant žemai oro temperatūrai (kai dienos temperatūra yra žemesnė kaip -5 °C), kuri įtakoja konkrečių Darbų pagal šią Sutartį vykdymą, ir, jei žemės paviršiaus sluoksnio įšalas siekia daugiau kaip 30 cm. Aplinkybė taikoma tik tuo atveju, jei Rangovas argumentuotame prašyme nurodo įšalo gylį ir pateikia pažymą iš Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos apie įšalą Darbų vykdymo teritorijoje. Jei Rangovas negali pateikti pažymos, lygiavėriu įrodymu dėl įšalo gylio bus asmens, vykdančio Darbų techninę priežiūrą, rašytinis patvirtinimas ant Rangovo prašymo, kuriame asmuo, vykdančias Darbų techninę priežiūrą, konstatuoja: „Žemės paviršiaus sluoksnio įšalas \_\_\_\_ nustatytas teritorijoje \_\_\_\_\_. Darbų vykdymas neįmanomas“. Asmuo, vykdančias Darbų techninę priežiūrą, privalo įsitikinti, kad įšalas Darbų vykdymo vietoje yra daugiau kaip 30 cm, tai reiškia, kad Rangovas turi padaryti šurfa, kad būtų galima pamatuoti įšalą;
- 8.5.5.2. jei Darbų vykdymo metu paaiškėja, kad visa Darbų vykdymo teritorija yra apsemta arba apsemta tokia dalimi, kad Darbų vykdymas teritorijoje, kurioje atliekami darbai, būtų techniškai neįmanomas. Aplinkybė taikoma tik tuo atveju, jei kartu su argumentuotu prašymu ir įrodymais Rangovas pateikia rašytinį asmens, vykdančio Darbų techninę priežiūrą, patvirtinimą, kad „Vandens lygis \_\_\_\_ nustatytas teritorijoje \_\_\_\_\_. Darbų vykdymas neįmanomas“;
- 8.5.5.3. jei Darbų vykdymo metu paaiškėja, kad visos Darbų vykdymo teritorijos gruntas yra įmirkęs arba grunto teritorija įmirkusi tokia dalimi, kad Darbų vykdymas teritorijoje, kurioje atliekami darbai, būtų techniškai neįmanomas. Aplinkybė taikoma tik tuo atveju, jei kartu su argumentuotu prašymu ir įrodymais Rangovas pateikia rašytinį asmens, vykdančio Darbų techninę priežiūrą, patvirtinimą, kad „Grunto įmirkimo lygis \_\_\_\_ nustatytas teritorijoje \_\_\_\_\_. Darbų vykdymas neįmanomas.“;
- 8.6. Šalys įsipareigoja nedelsiant raštu informuoti viena kitą apie Sutarties BD 8.5. punkte nurodytų aplinkybių atsiradimą.
- 8.7. Rangovo kontrahento sutartinių įsipareigojimų nevykdymas nėra laikomas svarbia aplinkybe, kurios pagrindu būtų galima pratęsti Darbų atlikimo terminą.
- 8.8. Visais atvejais sprendimo teisė ar tenkinti Rangovo prašymą priklauso Užsakovui.
- 8.9. Rangovui pateikus prašymą vėliau nei prieš 10 (dešimt) darbo dienų iki Darbų atlikimo termino pabaigos (jei Darbų atlikimo terminas trumpesnis nei 15 (penkiolika) kalendorinių dienų, tokiu atveju Rangovas privalo kreiptis ne vėliau kaip likus 1 (vienai) darbo dienai iki termino pabaigos), toks prašymas nėra vertinamas ir terminas nepratęsiamas.
- 8.10. Sutartyje nustatytas Darbų atlikimo terminas, vadovaujantis Sutarties BD 8.5. punktu, gali būti pratęsiamas tik tam laikotarpiui, kurio pagrįstumą Rangovas gali įrodyti pateikęs atitinkamus įrodymus (nuotraukos, prašymai, valstybės institucijų patvirtinimai ar kt.).
- 8.11. Užsakovui sutikus, Sutartyje nustatytas Darbų atlikimo terminas gali būti pratęsiamas Rangovo pagrįstam laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip 6 (šešioms) mėnesiams. Jeigu nesibaigus termino pratęsimo laikotarpiui paaiškėja, kad aplinkybės neišnyko ar atsirado kitų aplinkybių, nurodytų Sutarties BD 8.5. punkte, rašytiniu Šalių susitarimu, Rangovui pateikus prašymą su pagrindimu, Darbų terminas gali būti pratęsiamas dar 6 (šešių) mėnesių laikotarpiui. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau bendras Sutarties galiojimo laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 3 (treji) metai.
- 8.12. Užsakovas, gavęs argumentuotą Rangovo prašymą, kuriame aiškiai nurodomos ir objektyviai pagrindžiamos Darbų atlikimo terminų pažeidimo (vėlavimo) priežastys, susijusios su bent viena iš Sutarties BD 8.5. punkte išvardintų aplinkybių, pagrįstų faktiniais įrodymais, turi teisę nereikalauti Rangovo mokėti netesybų šių aplinkybių egzistavimo laikotarpiu.
- 8.13. Sutartinių įsipareigojimų vykdymo terminą galima stabdyti atitikus aplinkybes, kurioms atsiradus sutartinių įsipareigojimų įvykdymas gali būti stabdomas pagrįstam laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip 12 (dvylikai) mėnesių vadovaujantis Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso 6.58, 6.207 ir 6.661 str.: sustabdytas finansavimas arba trūksta finansavimo; būtinas papildomas laikas įvykdyti papildomų darbų viešąjį pirkimą; laiku nepateikta įranga, kurią privalo pateikti Užsakovas. Rangovas pateikęs raštišką prašymą ir visus susijusius įrodymus, gauna raštišką Užsakovo sutikimą dėl įsipareigojimų vykdymo termino sustabdymo. Siekiant išvengti bet kokių abejonių, Šalys susitaria, kad Šalims įvykdžius visas šiame punkte nurodytas sąlygas atskiras susitarimas dėl Sutarties pakeitimo nebus sudaromas, o Šalių viena kita pateikti šiame punkte nurodyti dokumentai yra laikomi neatskiriama Sutarties dalimi.

## **9. DARBŲ PRIĖMIMO – PERDAVIMO TVARKA**

- 9.1. Darbai priimami užbaigus Sutartyje numatytus Darbus bei parengus ir pateikus Užsakovui visus reikiamus dokumentus, nurodytus Sutartyje ir Užsakovo internetinėje svetainėje [www.eso.lt](http://www.eso.lt).
- 9.2. Kai Darbai numatyti vykdyti Etapais:
- 9.2.1. Darbai priimami Grafike numatytais Etapais. Darbai priimami ir priėmimo dokumentai įforminami pagal teisės aktų nustatytą tvarką ir reikalavimus bei Sutarties sąlygas;
- 9.2.2. Darbai priimami, kai atlikti visi Grafike numatytaime atitinkamame Etape nurodyti statybos, montavimo darbai, bandymo bei derinimo darbai, pateikti reikiami dokumentai, nurodyti Sutartyje ir Užsakovo internetinėje svetainėje [www.eso.lt](http://www.eso.lt).
- 9.3. Darbai priimami užbaigus Sutartyje numatytus Darbus bei parengus ir pateikus Užsakovui visus reikiamus dokumentus: Aktą, VEI pažymą, pažymą apie panaudotas Teikiamas medžiagas, kurias Rangovui perdavė Užsakovas, užbaigtų statybos darbų perdavimo statytojui aktą, deklaraciją apie statybos užbaigimą arba statybos užbaigimo aktą (jei reikalinga), suderintą objekto kontrolinę - geodezinę nuotrauką (pateikiama per TIVIS (arba įrašyta kompiuterinėje laikmenoje, jeigu pateikti per TIVIS nėra galimybės), atitinkančią VĮ „Registru centras“ reikalavimus ir atliktą LKS-94 koordinacių sistemoje (jei objektas patenka į miesto ir rajono zonas, būtina kontrolinėje - geodezinėje nuotraukoje pažymėti ribą ir atskirti ilgius), objekto statybinę dokumentaciją, kurios kiekviename projekto brėžinyje, techninėse specifikacijose yra žyma, kurią sudaro žodžiai „Taip pastatyta“, statinio statybos vadovo ir statinio statybos techninio prižiūrėtojo vardai ir pavardės bei parašai.
- 9.4. Rangovui atlikus Sutartyje nurodytus Darbus, Darbai priimami ir Darbų priėmimo – perdavimo dokumentai įforminami teisės aktų bei šios Sutarties nustatyta tvarka ir šiomis sąlygomis:
- 9.4.1. Darbai priimami tik visiškai užbaigus Sutartyje numatytus Darbus vienam objektui;
- 9.4.2. visus Sutartyje nurodytus Darbus priima Užsakovo sudaryta komisija arba jo atstovas, dalyvaujant Rangovo atsakingam asmeniui;
- 9.4.3. apie Darbų galutinį atlikimą Rangovas raštu praneša Užsakovui ne vėliau kaip prieš 2 (dvi) darbo dienas iki numatomo atliktų Darbų rezultato perdavimo Užsakovui. Darbų priėmimo terminas pradedamas skaičiuoti kitą dieną nuo pranešimo apie Darbų atlikimą (arba reikiamos dokumentacijos) pateikimo dienos;
- 9.4.4. Akte nurodomi faktiniai atliktų Darbų kiekiai pagal Sutartyje nustatytą išskaidymą;
- 9.4.5. Darbai priimami Užsakovui pasirašant Aktus ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas po jų gavimo;
- 9.4.6. paslėpti Darbai priimami ne vėliau kaip kitą darbo dieną po Rangovo pranešimo apie galimybę juos priimti.
- 9.5. Atliktų Darbų perdavimas – priėmimas įforminamas Aktu, kuriuo Užsakovas patvirtina priėmęs, o Rangovas – perdavęs atliktus Darbus. Aktas surašomas dviem egzemplioriais, po vieną egzempliorių kiekvienai Sutarties Šaliai (pasirašant fiziniu parašu, kitu atveju užtenka vieno egzemplioriaus). Rangovas po Akto pasirašymo privalo per 5 (penkias) darbo dienas pateikti Užsakovui Sąskaitą.
- 9.5.1. Šalys susitaria, kad Aktai gali būti pasirašomi per TIVIS sistemą, nekvalifikuotu arba kvalifikuotu elektroniniu parašu (ši sąlyga yra taikoma, jeigu toks funkcionalumas TIVIS sistemoje yra numatytas, nesant reikiamo TIVIS sistemos funkcionalumo, Aktas gali būti tvirtinamas kvalifikuotu elektroniniu parašu (jeigu numatyta tokia galimybė) arba fiziniu parašu (jeigu nėra galimybės pasirašyti kitais būdais)). Apie Akto pasirašymo pasikeitimus Sutarties vykdymo metu Užsakovas informuoja Rangovą prieš 10 d. d., pateikdamas informaciją [www.eso.lt](http://www.eso.lt).
- 9.6. Esant Užsakovo abejonėms dėl Darbų kokybės perdavimo - priėmimo metu, Šalys gali skirti ekspertizę.
- 9.7. Jei Rangovo atliktų Darbų rezultatas Darbų priėmimo metu neatitinka Sutartyje ar teisės aktuose nurodytų reikalavimų, Rangovui laiku neatvykus pašalinti defektų ir / ar jų nepašalinus pagal Sutartyje numatytus terminus, Rangovas Užsakovui moka 150,00 EUR (vieno šimto penkiasdešimt eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną atvejį.
- 9.8. Rangovas, Užsakovui pareikalavus, moka 100,00 EUR (vieno šimto eurų 00 ct) baudą už pakartotiną (antrą ir vėlesnį) Užsakovo sudarytos komisijos ar jo atstovo iškvietimą priimti užbaigtus Darbus, nustačius trūkumus, kuriuos prieš kviečiant Užsakovo komisiją ar jo atstovą Rangovas turėjo būti pašalinęs.
- 9.9. Sutarties SD pasirenkamos aktavimo sąlygos (pasirenkama viena iš sąlygų):
- 9.9.1. Vienas aktavimas. Per visą Sutarties galiojimo laikotarpį pasirašomas vienas Aktas.
- 9.9.2. Vienas aktavimas su atidėjimu; Sutarties galiojimo laikotarpyje pasirašomas vienas Aktas, kurio pasirašymo data nurodoma Sutarties SD. Rangovui tinkamai atlikus Darbus greičiau nei numatyta Sutartyje ir apie tai informavus Užsakovą, aktavimas gali būti atliekamas anksčiau nei numatyta Sutarties SD, jeigu su tuo sutinka Užsakovas.
- 9.9.3. Aktavimas etapais. Sutarties vykdymo metu sudaryta galimybė numatyti iki trijų aktavimo etapų, tikslus etapų skaičius nurodomas Sutarties SD. Paskutinio aktavimo vertė negali būti mažesnė kaip 30 proc. Sutarties arba Užsakymo vertės Eur be PVM.

- 9.9.4. Aktavimas etapais su pirmo aktavimo atidėjimu. Sutarties vykdymo metu sudaryta galimybė numatyti iki trijų aktavimo etapų, tikslus etapų skaičius nurodomas Sutarties SD. Pirmo Akto pasirašymo data nurodoma Sutarties SD. Paskutinio aktavimo vertė negali būti mažesnė kaip 30 proc. Sutarties arba Užsakymo vertės Eur be PVM. Rangovui tinkamai atlikus etape numatytus Darbus greičiau nei numatyta Sutartyje ir apie tai informavus Užsakovą, pirmas ir vėlesni aktavimai gali būti atliekami anksčiau nei numatyta Sutarties SD, jeigu su tuo sutinka Užsakovas.
- 9.10. Gavus rašytinį Rangovo prašymą, Užsakovo sprendimu dalinis Aktas (toliau – Dalinis aktas) Sutarties vykdymo metu gali būti pasirašomas, jei yra tenkinama nors viena Sutarties BD 8.5. punkte išvardinta aplinkybė ir visos Sutarties BD 9.10.1. – 9.10.4 papunkčiuose esančios sąlygos:
- 9.10.1. tolimesnis Darbų vykdymas ir užbaigimas Sutartyje nustatytais terminais yra negalimas dėl nuo Rangovo nepriklausančių aplinkybių, kurios tęsis mėnesį ir ilgiau, Rangovas pateikė tai pagrindžiančius dokumentus ir kitus atitinkamus įrodymus;
- 9.10.2. įvykdytos Darbų dalies vertė yra ne mažesnė kaip 20 000,00 Eur (dvidešimt tūkstančių eurų 00 ct) be PVM ir ne mažesnė kaip 50 (penkiasdešimt) proc. visos Sutarties ar Užsakymo, jei Darbai vykdomi pagal Užsakymus, vertės;
- 9.10.3. Darbų vykdymas, Užsakovui sutikus, buvo sustabdytas remiantis CK 6.659 str. ilgiau kaip 1 (vieną) mėnesį, dėl Sutarties BD 8.5. punkte išvardintų aplinkybių;
- 9.10.4. jei Rangovas prašo pasirašyti Dalinį aktą dėl nepalankių meteorologinių sąlygų, kartu su prašymu Užsakovui turi būti pateikiamas raštiškas patvirtinimas bei vizualinė medžiaga (kiti įrodymai, nuotraukos su datomis kai buvo aplinkybė, taip pat argumentai, kas yra meteorologinės sąlygos, kaip jos įtakoja darbų eigą, kokie darbai negali būti vykdomi ir nurodyti kurį laiką jie negalės būti vykdomi).
- 9.11. Esant nepilnai užbaigtam objektui už įrenginių bei medžiagų kokybę bei apsaugą atsako Rangovas. Dalinio akto pasirašymas neatleidžia Rangovo nuo delpinigių taikymo už vėlavimą atlikti Sutartyje nurodytus Darbus Sutartyje nurodytais terminais.
- 9.12. Dalinis aktas gali būti pasirašomas ne didesnei nei 80 (aštuoniasdešimt) proc. visos Sutarties ar Užsakymo vertei. Užsakovas už Daliniame akte nurodytus įvykdytus Darbus Rangovui sumoka ne visą sumą, o 70 (septyniasdešimt) proc. atliktų Darbų vertės. Likusi suma (30 (trisdešimt) proc. atliktų Darbų vertės) Rangovui sumokama užbaigus visus likusius Darbus pagal Sutartį.
- 9.13. Priėmus dalį Darbų pagal pasirašytą Dalinį aktą, likusi Darbų dalis turi būti įvykdyta nedelsiant po to, kai išnyks aplinkybės, dėl kurių nebuvo galima laiku atlikti likusių Darbų.
- 9.14. Likusių (neįvykdytų) Darbų tinkamam įvykdymui užtikrinti Rangovas turi pateikti papildomą banko garantiją arba draudimo bendrovės besąlyginį neatšaukiamą laidavimo raštą (Sutarties garantą), išduotą 10 proc. likusių atlikti Darbų sumai, bet ne mažesnei kaip 1 000,00 EUR (vienas tūkstantis eurų 00 ct). Sutarties garantas turi būti pateiktas likus ne mažiau kaip 3 (trims) darbo dienoms iki numatomo Dalinio akto pasirašymo datos. Sutarties garantą reikia pateikti tik tokiais atvejais, jeigu jo nebuvo reikalaujama pateikti per nustatytą terminą pasirašius Sutartį. Jeigu Sutarties garantas Užsakovui buvo pateiktas per nustatytą terminą pasirašius Sutartį, tuomet Rangovas privalo pratęsti Sutarties garanto galiojimo terminą iki likusios Darbų dalies įvykdymo pabaigos.

## **10. APMOKĖJIMO UŽ DARBUS TVARKA IR TERMINAI**

- 10.1. Rangovas pasirašytus Aktus Užsakovui pateikia per TIVIS. Rangovas Sąskaitas turi pateikti naudodamasis elektronine paslauga „E. sąskaita“ (elektroninės paslaugos „E. sąskaita“ svetainė pasiekama adresu ([www.esaskaita.eu](http://www.esaskaita.eu)) PĮ ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
- 10.2. Rangovas Sąskaitoje ir Aktuose privalo nurodyti Sutarties datą, numerį, investicinio projekto numerį, atliktų Darbų įkainius, Rangovo tiekiamų Perkamų medžiagų įkainius ir Užsakovo Teikiamas medžiagas, išskiriant sunaudotų medžiagų kiekį ir kainą. Rangovas pateikiamoje Sąskaitoje papildomai turi nurodyti Sutarties SD nurodyto Užsakovo už sutarties vykdymą atsakingo asmens vardą, pavardę ir kontaktinį tel. Nr.
- 10.3. Jeigu Rangovo Darbų atlikimo faktinės išlaidos yra mažesnės už Darbų kainą, nurodytą Sutarties SD, Užsakovas neįsipareigoja sumokėti Rangovui Sutartyje nustatytos Darbų kainos, t. y. galutinė Rangovui mokama kaina už faktiškai atliktus Darbus gali būti mažesnė už Darbų kainą, nurodytą Sutarties SD.
- 10.4. Vadovaujantis Sutarties nuostatomis apskaičiuotas netesybas (delspinigius ir / ar baudas) ir nuostolius dėl Rangovo sutartinių įsipareigojimų nevykdymo Užsakovas turi teisę įskaityti, atitinkamai sumažindamas bet kokias Užsakovo Rangovui priklausančias mokėti sumas. Įskaitymas atliekamas pranešant (pareiškiant) apie tai Rangovui.
- 10.5. Užsakovas turi teisę sulaukyti apmokėjimą, jei:
- 10.5.1. po Akto pasirašymo dienos paaiškėja atliktų Darbų trūkumai, kurių nebuvo įmanoma pastebėti Darbų priėmimo – perdavimo metu;

- 10.5.2. po Akto pasirašymo ir / ar objekto techninio įvertinimo akto pasirašymo dienos paaiškėja, kad Užsakovui dėl Rangovo kaltės padaryti nuostoliai (pvz., sugadinta įranga, pažeistos komunikacijos, tinklai ir pan.);
- 10.5.3. Rangovas nevykdo kitų savo įsipareigojimų pagal šią Sutartį.

## **11. ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS**

- 11.1. Užsakovo teisės:
- 11.1.1. Rangovui kartu su Sutartimi pateikti (pagal situaciją):
- 11.1.1.1. Vartotojų kontaktinius duomenis ir schemą su numatoma inžinerinių tinklų vieta;
- 11.1.1.2. projektavimo techninę užduotį ir schemą su numatoma inžinerinių tinklų vieta;
- 11.1.1.3. Vartotojo žemės sklypo planą su x, y koordinatėmis;
- 11.1.1.4. Vartotojo žemės sklypo nuosavybės pažymėjimą (jei reikalinga);
- 11.1.2. vykdyti, gerbūvio atstatymo ir statybos darbų kokybės kontrolę per Garantinį terminą;
- 11.1.3. atlikti įrengtų inžinerinių tinklų prijungimą prie veikiančių inžinerinių tinklų (pagal situaciją), išskyrus atvejus, kai Užsakovas, Rangovui vykdant Sutartį, prijungimo darbus prie veikiančių inžinerinių tinklų numato atlikti Rangovui. Tokiu atveju Rangovas atlieka žemės kasimo darbus, sukomplektuoja ir pateikia Užsakovui medžiagas, reikalingas pastatytų inžinerinių tinklų prijungimui prie veikiančių inžinerinių tinklų.
- 11.2. Užsakovo pareigos:
- 11.2.1. iš Rangovo gavęs savivaldybės patvirtintą Projektą (kai jis reikalingas) arba statybą leidžiantį dokumentą (kai jis reikalingas) ir statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą (kai jis reikalingas), per 1 (vieną) darbo dieną išduoti aktą – leidimą statybos darbams vykdyti;
- 11.2.2. vykdyti statybos darbų techninę priežiūrą, Sutarties įgyvendinimo ir Projekto vykdymo kontrolę;
- 11.2.3. gavęs Sutarties BD 11.4.36. punkte numatytą Rangovo pranešimą, per 10 (dešimt) darbo dienų arba per kitą Šalių sutartą protingą terminą pakeisti techninius dokumentus arba nurodymus dėl Darbų atlikimo būdo;
- 11.2.4. tinkamai vykdyti kitus sutartinius įsipareigojimus;
- 11.2.5. priimti iš Rangovo atliktus Darbus ir laiku už juos atsiskaityti pagal Sutartyje nurodytą mokėjimo tvarką.
- 11.3. Rangovo teisės:
- 11.3.1. įrengti laikinus statinius, kurie reikalingi Darbams atlikti ir Darbų atlikimui reikalingoms Teikiamoms medžiagoms ir Perkamoms medžiagoms saugoti;
- 11.3.2. priimti ir saugoti iš Užsakovo ir / ar jo išrinkto Pardavėjo įsigytas Darbams atlikti reikalingas Teikiamas medžiagas.
- 11.4. Rangovo pareigos:
- 11.4.1. vykdant Darbus, laikytis visų atitinkamų Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, statybos reglamentų reikalavimų bei Projekto sąlygų, Sutarties;
- 11.4.2. Sutartyje nustatytu laiku atlikti ir perduoti Užsakovui užbaigtus Sutarties SD priede nurodytus Darbus ir ištaisyti trūkumus, nustatytus Darbų priėmimo – perdavimo metu ir / ar per Garantinį terminą;
- 11.4.3. apsirūpinti reikiamomis medžiagomis, gaminiais, įrenginiais ir mechanizmais, kurie reikalingi Darbų atlikimui pagal Projektą (išskyrus Teikiamas medžiagas, kurias pateikia Užsakovas);
- 11.4.4. užtikrinti, kad visos Rangovo naudojamos Perkamos medžiagos, gaminiai ir įrenginiai būtų nauji, anksčiau nenaudoti ir nebūtų pagaminti anksčiau kaip prieš 2 (dvejus) metus, skaičiuojant nuo objekto Darbų užbaigimo dienos, atitiktų Lietuvos Respublikoje ir Europos Sąjungoje galiojančių teisės aktų reikalavimus (turėtų atitikties sertifikatus ar kokybės pažymėjimus);
- 11.4.5. suprojektuoti ir įrengti inžinerinius tinklus pagal Sutarties SD priedą, vadovaujantis techniniais rodikliais, nurodytais objektų projektavimo techninėse užduotyse bei pridedamose schemose;
- 11.4.6. Užsakovo vardu ir savo lėšomis parengti projekcinę dokumentaciją, įsigyti topografinę nuotrauką bei visus kitus dokumentus, reikalingus Projekto parengimui ir / arba statybą leidžiančio dokumento gavimui (kai jis reikalingas), juos pateikti ir suderinti su valstybės ir savivaldybės kompetentingomis institucijomis, pateikti juos Užsakovui (jei pagal galiojančius teisės aktus būtina rengti Projektą bei atlikti kitus su tuo susijusius veiksmus);
- 11.4.7. atliekant projektavimo darbus, apskaitos taško įrengimo vietą ant sklypo ribos suderinti su Vartotoju, jam pasirašant ant rengiamo Projekto brėžinių;
- 11.4.8. Projektą derinti nustatyta tvarka ir papildomai su Užsakovu;
- 11.4.9. gauti žemės savininkų, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio, kurių žemės sklypuose bus statomas dujotiekis sutikimus dėl papildomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą. Kai planuojamų tiesti inžinerinių tinklų apsaugos zonos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kirs žemės sklypų ribas, turi būti pateikiamas ir šių žemės sklypų savininkų arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl papildomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų žemės sklypams taikymo;

- 11.4.10. per 2 (dvi) darbo dienas nuo Sutarties pasirašymo raštu pranešti Užsakovui darbų vadovų pavardes, kontaktinius duomenis;
- 11.4.11. užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį Rangovo darbuotojai turėtų reikiamą kvalifikaciją ir patirtį, reikalingą Darbams atlikti;
- 11.4.12. nustačius inžinerinių tinklų trasą ne per valstybinę žemę, iki projektavimo darbų pradžios suderinti (sutartimi arba sutikimu) su žemės savininku (-ais) dėl pasinaudojimo žeme inžinerinių tinklų įrengimo ar statybos metu;
- 11.4.13. atsakyti ir padengti nuostolius trečiosioms šalims, jei pažeistos jų teisės ar interesai dėl Rangovo ar Subrangovų kaltės bei atlyginti Užsakovui visus nuostolius, kuriuos Užsakovas patyrė dėl Rangovo netinkamai vykdomų sutartinių įsipareigojimų (įskaitant, bet neatsiribojant, Sutartyje nurodytų terminų praleidimą);
- 11.4.14. gavus Užsakovo įgaliojimą, per 2 (dvi) darbo dienas pateikti prašymą į savivaldybę dėl statybą leidžiančio dokumento. Nesuteikus įgaliojimo Rangovui, prašymą į savivaldybę dėl statybą leidžiančio dokumento pateikia Užsakovas;
- 11.4.15. sumokėti mokesčių Valstybinei mokesčių inspekcijai už statybą leidžiantį dokumentą;
- 11.4.16. suteikti Užsakovo atstovams, darbų techniniams priežiūrėtojams ir Projekto vykdymo priežiūros atstovams galimybę turėti pilną priėjimą prie visų statybvietės dalių, leisti tirti, tikrinti, matuoti ir testuoti medžiagas ir Darbo kokybę ir tikrinti Darbų vykdymo eigą;
- 11.4.17. užsakyti ir apmokėti topografinės medžiagos parengimą, kurioje turi būti pažymėtos sklypų ribos ir situacijos schema su esamomis inžinerinių tinklų sistemomis;
- 11.4.18. prieš 3 (tris) kalendorines dienas raštiškai informuoti Užsakovo atstovą ir statinio specialiujų statybos darbų vadovą apie objekto numatomą statybos pradžią. Pavėlavus Rangovas privalo kompensuoti išlaidas Užsakovui dėl pavėluoto duomenų pateikimo apie numatomą statybos pradžią bei informuoti / pateikti statinio statybos darbų vadovą per Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“ arba raštu Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos;
- 11.4.19. visiškai atsakyti už Subrangovų veiklą;
- 11.4.20. gavus statybą leidžiantį dokumentą (jei reikalinga), šio dokumento originalą bei vieną patvirtintą projekto egzempliorių per 2 (dvi) darbo dienas pateikti Užsakovo atstovui;
- 11.4.21. gauti leidimą žemės kasimo darbams (jei reikalinga);
- 11.4.22. atliekant Darbus laikytis visų Lietuvos Respublikoje galiojančių aplinkosaugos, gaisrinės saugos ir saugos darbe teisės aktų reikalavimų; tinkamai instruktuoti savo darbuotojus (čia ir toliau Sutartyje Rangovo darbuotojais laikomi ir Rangovo laikinieji darbuotojai) šiais klausimais; užtikrinti visų asmenų, kurie turi teisę būti Rangovo veiklos teritorijoje, saugą darbe; reikalui esant tinkamai aptverti, apšviesti, saugoti ir stebėti atliekamus Darbus taip, kad jo veiklos teritorijoje nekiltų grėsmė Rangovo, Užsakovo darbuotojams ir tretiesiems asmenims bei jų turtui; atsiradus bet kokiam pažeidimui šiuo klausimu, nedelsiant informuoti apie tai Užsakovą ir atitinkamas institucijas. Visiškai atsakyti už šių reikalavimų vykdymą;
- 11.4.23. įvadinę spintelę 1-2 apskaitos prietaisams montuoti (arba keisti) pagal Užsakovo pateiktą montavimo schemą (jeigu pridėta Sutarties SD). Kitas įvadinės spintelės montuoti vadovaujantis galiojančiomis inžinerinių tinklų įrengimo taisyklėmis ir kitais LR teisės aktais bei vadovaujantis Sutartimi;
- 11.4.24. atlikti žemės kasimo Darbus, sukomplektuoti ir pateikti Užsakovui medžiagas, reikalingas pastatytų inžinerinių tinklų prijungimui prie veikiančių inžinerinių tinklų;
- 11.4.25. Užsakovui pageidaujant, atlikti pastatytų inžinerinių tinklų prijungimo prie veikiančių inžinerinių tinklų darbus;
- 11.4.26. atliekant pastatytų inžinerinių tinklų prijungimo prie veikiančių inžinerinių tinklų darbus, kai reikalingas energijos skirstymo nutraukimas esamiems Vartotojams, energijos skirstymas esamiems Vartotojams turi būti nutrauktas ne ilgiau, kai nurodyta Užsakovo reikalavimuose (SD priedas);
- 11.4.27. jei reikia, užsakyti ir apmokėti už melioracijos sistemų atstatymą ir Užsakovui priduoti kiekvieną inžinerinių tinklų susikirtimą su naujai sumontuotu drenažu, neužpylus grunto ir pateikti Sąskaitą už suteiktas paslaugas, kurioje nurodytas objekto adresas;
- 11.4.28. Užsakovui pateikti kontrolinę - geodezinę nuotrauką prieš 15 (penkiolika) darbo dienų iki statybos užbaigimo dienos;
- 11.4.29. jei reikia, užsakyti ir apmokėti archeologinius žvalgomuosius ar detaliuosius tyrinėjimus ir Užsakovui pateikti archeologinių žvalgomųjų ar detaliųjų tyrimų ataskaitą, Sąskaitą ir sutartis su archeologinės priežiūros vykdytoju;
- 11.4.30. Užsakovui pageidaujant ir gavus Užsakovo įgaliojimą užsakyti objekto kadastrinių matavimų bylos parengimą;
- 11.4.31. įrengus inžinerinius tinklus įregistruoti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, kitus žemės naudojimo apribojimus, servitutus (kai reikalinga);

- 11.4.32. informuoti Užsakovą apie Darbų atlikimo eigą ne rečiau kaip kas 5 (penkias) darbo dienas, per TIVIS pateikiant jam išsamias ataskaitas apie Darbų atlikimo eigą (įskaitant, bet neapsiribojant, išsamius pranešimus apie esamą Darbų stadiją, numatomus Darbų užbaigimo terminus, aplinkybes, galinčias įtakoti Darbų ar jų dalies užbaigimo terminus ir kt.). Rangovas privalo teikti informaciją per TIVIS;
- 11.4.33. naudoti statybos aikštelę (objektą) tik pagal tiesioginę paskirtį;
- 11.4.34. saugoti atliktų Darbų rezultatai ir likusias nuo Darbų medžiagas bei įrenginius nuo sugadinimo ir vagystės, taip pat nuo meteorologinių sąlygų daromos žalos iki atliktų Darbų perdavimo Užsakovui;
- 11.4.35. prieš Darbų, dėl kurių Vartotojams bus apribotas ar nutrauktas energijos skirstymas, pradžią raštu suderinus skelbimo tekstą su Užsakovu (Sutarties SD priede), skelbti informaciją apie energijos skirstymo nutraukimo ar apribojimo trukmę Darbų vykdymo vietose (pvz., daugiabučių namų laiptinių skelbimų lentose, kaimuose prie parduotuvių esančiose skelbimų lentose ir pan.);
- 11.4.35.1. dujų skirstymo nutraukimo atveju: ne vėliau kaip prieš 15 (penkiolika) kalendorinių dienų iki Darbų pradžios (juridiniai asmenys) ir ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) kalendorines dienas iki Darbų pradžios (fiziniai asmenys);
- 11.4.35.2. elektros skirstymo nutraukimo atveju: ne vėliau kaip prieš 3 (tris) darbo dienas iki Darbų pradžios).
- 11.4.36. įspėti Užsakovą ir, kol gaus nurodymus, sustabdyti Darbus, kai Užsakovo pateiktos medžiagos, įrenginiai, kitas turtas ar dokumentai yra netinkami ir / arba Užsakovo pateiktų nurodymų dėl Darbų vykdymo laikymasis sudaro grėsmę Darbų tinkamumui, tvirtumui ar saugumui;
- 11.4.37. baigus Darbus sutvarkyti statybvietėje aplinką, gerbūvio, šaligatvių, važiuojamosios dalies dangas atstatyti į prieš tai buvusią padėtį. Darbų vykdymo eigoje visas atsirandančias šiukšles išvežti į sąvartyną. Jeigu šio reikalavimo Rangovas nevykdo, Užsakovas, įspėjęs raštu Rangovą, samdo savo nuožiūra įmonę, išvežančią šiukšles, ir jas išveža Rangovo sąskaita;
- 11.4.38. atlikti dujotiekio bandymus (stiprumo, sandarumo), išvalymo ir nusausinimo darbus;
- 11.4.39. atlikti Darbus vadovaujantis Įkainių lentelėje (Sutarties SD priedas) nurodytais Įkainiais. Darbams ir medžiagoms taikomi Įkainiai pagal bendrą objekto ilgį ir visus objekte naudojamus diametrus;
- 11.4.40. įgyvendinti kitus su objekto užbaigimu susijusius Darbus, kurie nėra numatyti Projekte, ir, kuriuos reikalinga atlikti, siekiant užbaigti statybą;
- 11.4.41. apsirūpinti visais statybos darbų vykdymui reikalingais dokumentais ir leidimais;
- 11.4.42. nedelsiant informuoti Užsakovą apie įvykusius nelaimingus atsitikimus ar avarijas;
- 11.4.43. prieš pradedant Darbus, vadovaujantis šios Sutarties BD 12.8. punkte nurodytų Užsakovo vidaus teisės aktų nuostatų reikalavimais, Rangovas privalo pasirašyti tarpusavio saugaus darbo atsakomybės ribų aktą ir atliekant Darbus laikytis saugos darbe, sveikatos, civilinės saugos, technologinių, aplinkos apsaugos (žemės, oro, vandens, gruntinių vandenų ir kt.), higienos, sanitarijos, gaisrinės saugos ir aplinkos apsaugos, techninių ir kitų reikalavimų bei Užsakovo nurodymų, nepažeisti trečiųjų asmenų interesų ir užtikrinti, kad šiame papunktyje nurodytų reikalavimų laikytųsi Rangovo darbuotojai (čia ir toliau Sutartyje Rangovo darbuotojais laikomi ir Rangovo laikinieji darbuotojai) bei Darbams atlikti Rangovo pasitelktų trečiųjų asmenų (Subrangovų) darbuotojai. Už pasekmes bei padarytą žalą, kilusias dėl šių reikalavimų nesilaikymo esant Rangovo (įskaitant jo darbuotojų, pasitelktų trečiųjų asmenų ar Subrangovų) kaltei, visais atvejais atsako Rangovas;
- 11.4.44. instruktuoti Darbus atliksiančius darbuotojus saugos darbe bei kitais šios Sutarties BD 14.4.43. punkte nurodytais klausimais, taip pat užtikrinti jų tinkamą parengimą bei atestavimą pagal specializuotas mokymų programas, iš kurių neformalios programos būtų suderintos su Užsakovu. Darbus atliksiantys darbuotojai taip pat privalo būti aprūpinti standartų reikalavimus atitinkančiais bei įmonės ženklais pažymėtais darbo rūbais ir kitomis asmeninėmis darbuotojų saugos ir sveikatos priemonėmis, ir Rangovas privalo užtikrinti, kad šios priemonės būtų naudojamos atliekant Darbus;
- 11.4.45. vadovaujantis šios Sutarties BD 12.8. punkte nurodytų Užsakovo vidaus teisės aktų nuostatų reikalavimais bei Šalių pasirašyto tarpusavio saugaus darbo atsakomybės ribų akto sąlygų atlikti operatyvinius perjungimus ir pasiruošti darbo vietą, jei Rangovui išduotame Valstybinės energetikos inspekcijos atestate yra nurodyta, kad Rangovas gali eksploatuoti ar technologiškai valdyti atitinkamus elektros įrenginius;
- 11.4.46. nepradėti Darbų veikiančiuose elektros įrenginiuose ir nepasirašius tarpusavio atsakomybės ribų akto bei negavus Užsakovo raštiško leidimo;
- 11.4.47. grąžinti Užsakovui Teikiamų medžiagų likutį (jeigu visi Darbai arba jų dalis buvo atliekama naudojant Užsakovo pateiktas Teikiamas medžiagas);
- 11.4.48. vadovaudamiesi aktualia Užsakovo grįžtamųjų medžiagų valdymo tvarka, demontuotus įrenginius, konstrukcijas ir medžiagų likučius, netinkamus tolimesniam naudojimui, suderinus su Užsakovu, utilizuoti savo lėšomis ir rizika, nepažeidžiant aplinkosaugos reikalavimų, o tinkamas tolimesniam naudojimui po ardymo darbų gautas grįžtamąsias medžiagas, gaminius, įrenginius, jei Užsakovo nurodymu jos nebuvo panaudotos Darbams, grąžinti Užsakovui. Užsakovo nurodytas tinkamas naudoti grįžtamąsias medžiagas pristatyti į sandėlį. Sandėlių adresai ir kontaktiniai duomenys nurodomi [www.eso.lt](http://www.eso.lt).

- 11.4.49. pristatyti grįžtamasias medžiagas (atskirai juodojo ir spalvotojo metalo laužą) Užsakovo vardu į vieną iš Sutarties SD nurodytame priede nurodytų pristatymo vietų. Pažymą apie pristatymą pateikti Užsakovo įgaliotam atstovui, nurodytam Sutarties SD. Juodojo ir spalvotojo metalo laužo supirkimo taškai Rangovo ir Užsakovo rašytiniu sutarimu Sutarties galiojimo laikotarpiu gali būti keičiami ar papildomi naujais;
- 11.4.50. tinkamai vykdyti kitus Sutartyje nurodytus įsipareigojimus;
- 11.4.51. jeigu Rangovas Sutarties vykdymui pasitelkia laikinuosius darbuotojus, iš anksto (ne vėliau kaip prieš 3 (tris) darbo dienas) informuoti Užsakovą apie tai, jog darbui objekte planuojama pasitelkti išsinuomotus darbuotojus. Taip pat, Užsakovui pareikalavus, pateikti šių darbuotojų laikinąjį įdarbinimą patvirtinančius dokumentus.
- 11.5. Rangovas įsipareigoja Darbus, esant minusinei lauko temperatūrai, kai reikalinga Vartotojams atjungti elektros ir gamtinių dujų energiją, vykdyti vadovaujantis Užsakovo reikalavimais (aktualiomis redakcijomis), patalpintais [www.eso.lt](http://www.eso.lt) skiltyje „Partneriams“

## **12. ŠALIŲ PATVIRTINIMAI, PAREIŠKIMAI IR GARANTIJOS**

- 12.1. Šalys pareiškia ir garantuoja, kad jos ir jų tinkamai įgalioti asmenys, pasirašantys Sutartį, turi teisę sudaryti Sutartį bei priimti Sutartyje numatytus įsipareigojimus.
- 12.2. Rangovas patvirtina, kad Darbus atliks darbuotojai, turintys tinkamą Darbams atlikti kvalifikaciją, t. y. turintys atitinkamus atestatus, suteikiančius teisę atlikti Darbus bei įrangos gamintojų išduotus sertifikatus, patvirtinančius, kad darbuotojai yra išmokyti dirbti su Darbams naudojama gamintojo įranga.
- 12.3. Pasirašydamas šią Sutartį Rangovas patvirtina, kad priima visišką atsakomybę dėl savo pasitelktų Sutarties vykdymui darbuotojų ar laikinųjų darbuotojų veiksmų bei įsipareigoja visiškai atlyginti nuostolius, padarytus Užsakovui ir / ar tretiesiems asmenims dėl Sutarties vykdymui pasitelktų darbuotojų ar laikinųjų darbuotojų veiksmų.
- 12.4. Pasirašydamas Sutartį Rangovas suteikia Užsakovui teisę iš Rangovo gautus Darbų rezultatus naudoti savo nuožiūra, perduoti tretiesiems asmenims, taip pat skelbti Darbų rezultato duomenis be atskiro Rangovo sutikimo.
- 12.5. Pasirašydamas Sutartį Rangovas garantuoja, kad Sutarties vykdymui Rangovas nesudarys darbo, rangos ar kitokių sutarčių su Užsakovo darbuotojais, taip pat bet kokiais kitais pagrindais nepasitelks Užsakovo darbuotojų Sutarties vykdymui. Šio punkto pažeidimas laikomas esminiu Sutarties pažeidimu ir Užsakovas tokiu atveju turi teisę Sutartyje nustatyta tvarka vienašališkai nutraukti šią Sutartį, apie tai įspėjęs Rangovą raštu prieš 5 (penkias) dienas.
- 12.6. Rangovas užtikrina, kad jo vykdoma veikla yra teisėta ir neprieštarauja jokioms teisės normoms. Jei Užsakovui bet kurios valstybinės / savivaldos institucijos ar bet kurie tretieji asmenys pareiškė pretenzijas ir / ar ieškinius arba jei Užsakovas patirs bet kokias kitas neigiamas pasekmes dėl to, kad Rangovo vykdoma veikla yra neteisėta ir / arba prieštarauja teisės normoms, Rangovas įsipareigoja visiškai atlyginti dėl to padarytą žalą Užsakovui, įskaitant, bet neapsiribojant, žalą Užsakovo vardui, prekiniam ženklui, reputacijai, bei sumokėti valstybinėms / savivaldos institucijoms ir / ar kitiems tretiesiems asmenims mokėtinas baudas ir / ar priteistas sumas, ir / arba kompensuoti Užsakovui jo sumokėtas baudas, kurias paskirs valstybinės / savivaldos institucijos dėl Rangovo vykdomos veiklos.
- 12.7. Rangovas patvirtina ir garantuoja, kad atliktiems Darbams tretieji asmenys neturi jokių teisių ar pretenzijų, taip pat, kad Darbai neareštuoti ir kad jie nėra teismo ginčo objektas. Rangovas taip pat patvirtina ir garantuoja, kad nėra jokių viešosios teisės pažeidimų ar apribojimų, kurie galėtų turėti įtakos Užsakovo nuosavybės teisei į perduodamus Darbus. Rangovui pažeidus šio punkto reikalavimus, Užsakovas turi teisę reikalauti sumažinti Bendrą Sutarties kainą, sustabdyti mokėjimus Rangovui pagal šią Sutartį ir / arba nutraukti Sutartį dėl Rangovo kaltės. Rangovas sutinka, kad netinkama Darbų kokybė gali būti bet kokių mokėjimų nutraukimo ir / ar sustabdymo priežastimi. Trūkumai užfiksuojami priėmimo – perdavimo aktuose arba Užsakovo rašytiniais nurodymais.
- 12.8. Pasirašydamas Sutartį Rangovas patvirtina, kad susipažino su Užsakovo patvirtinta Fizinių ir juridinių asmenų darbų vykdymo Užsakovo veikiančiuose elektros įrenginiuose, statiniuose bei teritorijose tvarka (ją galima rasti adresu [www.eso.lt](http://www.eso.lt)). Su Šia tvarka Rangovas privalo supažindinti ir Subrangovus.

## **13. SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS**

- 13.1. Šios Sutarties BD nuostatos taikomos tuomet, jei Sutarties SD numatyta, kad tinkamam Sutarties įvykdymui užtikrinti Rangovas turi pateikti Sutarties garantą (Sutarties įvykdymo užtikrinimą).
- 13.2. Jeigu Sutarties SD numatyta, kad Užsakovas Sutarties tinkamam įvykdymui užtikrinti reikalauja pateikti Sutarties garantą, Rangovas ne vėliau kaip per 10 (dešimt) kalendorinių dienų nuo Sutarties pasirašymo dienos turi pateikti Užsakovui Sutarties SD nurodyto dydžio Sutarties garantą bei visus jį lydinčius dokumentus (originalus), kuris turi galioti ne trumpiau, negu galioja Sutartis. Tuo atveju, jei Sutarties galiojimo laikotarpiu gali pasibaigti Sutarties garanto galiojimo terminas, Rangovas privalo Užsakovui ne

vėliau kaip likus 5 (penkioms) darbo dienoms iki garanto galiojimo pabaigos pateikti naują Sutarties garantą arba pratęsti esamą visam Sutarties galiojimo laikotarpiui.

- 13.3. Tais atvejais, kai likus ne trumpiau nei 5 (penkioms) darbo dienoms iki Sutarties garanto galiojimo termino pasibaigimo Rangovas vis dar nepateikia naujo arba nepratęsio esamo Sutarties garanto Sutarties BD 13.2. punkte nurodytam terminui, tai laikoma esminiu Sutarties pažeidimu.
- 13.4. Sutarties garantas, jeigu kitaip nenumatyta Sutarties SD, turi būti pateiktas Šalių tarpusavio atsiskaitymams naudojama valiuta.
- 13.5. Sutartis, jei kitaip nenumatyta Sutarties SD, turi būti užtikrinama pagal nustatytą tvarką ir patvirtintas taisykles banko išduota besąlygine neatšaukiama garantija arba draudimo bendrovių besąlyginiu ir neatšaukiama laidavimo draudimo raštu pagal nustatytą tvarką ir patvirtintas taisykles.
- 13.6. Jeigu Sutarties įvykdymo užtikrinimui yra pateikiama banko garantija, Sutartis turi būti užtikrinama Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos Ekonominės Erdvės valstybėje registruoto banko, arba kito tarptautinio banko, turinčio ne žemesnį nei A- (A minus) pagal „Fitch Ratings“ agentūrą (arba „Standard&Poor's“ arba „Moody's“ reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi reitingą, pagal nustatytą tvarką ir patvirtintas taisykles išduota besąlygine neatšaukiama garantija. Reitingą turi atitikti bankas, kuris išdavė garantiją, arba bendrovių grupė, kuriai jis priklauso.
- 13.7. Jeigu Sutarties įvykdymo užtikrinimui yra pateikiamas draudimo bendrovės raštas, toks raštas turi būti išduotas draudimo bendrovės, kuriai suteiktas tarptautinės reitingų agentūros patvirtintas investicinio lygio reitingas yra ne mažesnis už vieną iš išvardytų: BBB pagal agentūros „Standard&Poor's“; BBB pagal agentūros „Fitch IBCA“; Baa2 pagal agentūros „Moody's“; B++ agentūros „A.M. Best“. Jeigu draudimo įmonė nėra reitinguota, tai ji bus laikoma priimtina tuo atveju, kai aukščiau minėti reitingai yra suteikti draudimo įmonės pagrindiniam akcininkui, kuriam priklauso ne mažiau kaip 50 proc. draudimo įmonės akcijų.
- 13.8. Sutarties garante turi būti nurodyta, kad Sutarties garanto davėjas besąlygiškai ir neatšaukiamai įsipareigoja sumokėti Užsakovui ne didesnę nei Sutarties garante nurodytą sumą per 7 (septynias) darbo dienas nuo pirmo raštiško Užsakovo pranešimo Sutarties garanto davėjui apie Rangovo Sutartyje nustatytų prievolių pažeidimą, dalinį ar visišką jų nevykdymą ar netinkamą vykdymą. Sutarties garanto davėjas neturi teisės reikalauti, kad Užsakovas pagrįstų savo reikalavimą. Užsakovas pranešime Sutarties garanto davėjui nurodys, kad Sutarties garanto suma jam priklauso dėl to, kad Rangovas dalinai ar visiškai neįvykdė Sutarties sąlygų ar kitaip pažeidė Sutartį. Užsakovas neįsipareigoja įrodyti realiai patirtų nuostolių ir Rangovas pasirašydamas Sutartį ir pateikdamas Sutarties garantą patvirtina, kad Sutarties garanto suma laikytina minimaliais neįrodinėjamais Užsakovo nuostoliais.
- 13.9. Rangovui per Sutarties BD 13.2. punkte nurodytą terminą nepateikus Sutarties garanto, Užsakovas turi teisę vienašališkai be išankstinio įspėjimo termino nutraukti šią Sutartį, neatlygindamas Rangovui jo patirtų nuostolių dėl vienašališko Sutarties nutraukimo. Jei pagal Sutarties SD nuostatas Sutartis įsigalioja nuo to momento, kai Rangovas pateikia Užsakovui Sutarties garantą, ši Sutarties nuostata dėl Sutarties nutraukimo netaikoma ir laikoma, kad Rangovas atsisakė sudaryti Sutartį.
- 13.10. Užsakovas grąžina Rangovui Sutarties garantą (jei buvo pateiktas popierinis originalas) ne vėliau kaip per 10 (dešimt) kalendorinių dienų nuo Rangovo šia Sutartimi prisiimtų įsipareigojimų įvykdymo dienos ir Rangovo prašymo gavimo.

#### **14. DARBŲ KAINA. VALIUTA. ATSISKAITYMAS**

- 14.1. Bendra Darbų kaina, kuri nurodyta Sutarties SD, apima visas išlaidas, visus mokesčius ir apmokestinimus, mokėtinus pagal galiojančius Lietuvos Respublikos įstatymus.
- 14.2. Į Bendrą Darbų kainą ir / ar vienetinius Darbų įkainius taip pat įtraukta įvairių darbų, kuriuos būtina atlikti, siekiant užtikrinti gaisrinės saugos, higienos, darbo saugos ir sveikatos bei kitus nustatytus reikalavimus atitinkantį rangos darbų organizavimą, nepertraukiamą rangos darbų vykdymą, saugumo įrenginių veikimą, kainą, taip pat bet kokių darbų, siekiant apsaugoti Užsakovo turtą, kainą.
- 14.3. Užsakovas sumoka Rangovui už faktiškai, tinkamai ir kokybiškai atliktus Darbus (pagal pasirašytus Aktus) per Atsiskaitymo laikotarpį.
- 14.4. Jei Sutartyje numatyti Darbų atlikimo Etapai ir / ar yra Šalių sudarytas Grafikas, kuriame numatyti tokie Darbų atlikimo Etapai bei atitinkamai apmokėjimas po kiekvieno Darbų atlikimo Etapo pabaigos, Užsakovas po tokio kiekvieno Darbų atlikimo Etapo pabaigos apmoka Rangovui už tinkamai, kokybiškai ir laiku atliktus tokio Darbų atlikimo Etapo (nurodyto Grafike) darbus per Atsiskaitymo laikotarpį po Sąskaitos pateikimo.
- 14.5. Rangovas, tinkamai įvykdęs savo sutartinius įsipareigojimus ir nesuėjęs Sutartyje numatytam atsiskaitymo su juo terminui, turi teisę kreiptis į Užsakovą dėl paskolos (jeigu tai numatytas Sutarties SD), kurios suma neviršytų jam mokėtino atlyginimo, atskaičius už paskolą mokėtinų palūkanų, jei priskaityta – delspinigių ir baudų, suteikimo.

- 14.6. Užsakovas, suteikęs Rangovui Sutarties BD 14.5. punkte nurodytą paskolą, turi teisę atlikti vienašališką gražintinos paskolos sumos įskaitymą į pagal Sutarties BD 14.1. punktą Rangovui mokėtiną atlyginimą.
- 14.7. Sutarties BD 14.5. punkte nurodytos paskolos suteikimas reiškia ne Užsakovo pareigą, o teisę, kurios įgyvendinimas priklauso išimtinai nuo jo diskrecijos bei Rangovo patikimumo ir finansinės padėties, Užsakovo galimybių suteikti atitinkamą paskolą. Užsakovo atsisakymas suteikti paskolą negali būti ginčo dalykas ir negali būti skundžiamas.
- 14.8. Rangovas, Sutarties vykdymo metu gali sudaryti faktoringo sutartį, atitinkančią Lietuvos Respublikos civilinio kodekso VI knygos XLV skyriaus nuostatas dėl iš šios Sutarties kylančių piniginių reikalavimų perleidimo finansuotojui, tik įvykdęs visas žemiau nurodytas sąlygas:
- 14.8.1. Rangovas nėra iš Užsakovo gavęs ar jam pateikęs prašymo dėl Sutarties BD 14.5. punkte nurodytos paskolos suteikimo Rangovui;
- 14.8.2. pateikęs Užsakovui rašytinį prašymą ir dokumentus, pagrindžiančius, kad ketinamos sudaryti faktoringo sutarties pagrindu nepasikeis Šalių teisių ir pareigų pusiausvyra, perkamų Darbų kiekis, kaina, įvykdymo terminai, Užsakovui neatsiras papildomų išlaidų ar įsipareigojimų;
- 14.8.3. gavęs Užsakovo rašytinį sutikimą. Užsakovas į Rangovo prašymą dėl faktoringo sutarties sudarymo raštu atsako ne vėliau kaip per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos pateikdamas rašytinį sutikimą. Užsakovui kilus abejonų, Rangovas turi pateikti papildomus paaiškinimus, ketinamos sudaryti faktoringo sutarties projektą ar kitus įrodymus, kad faktoringo sutarties pagrindu nepasikeis Šalių teisių ir pareigų pusiausvyra. Užsakovo išduotas sutikimas galioja tik iki šios Sutarties galiojimo termino pabaigos, tačiau negalioja kitoms tarp Užsakovo ir Rangovo sudarytoms sutartims. Pateikdamas sutikimą sudaryti faktoringo sutartį Užsakovas neprisiima jokių papildomų, su Sutartimi nesusijusių įsipareigojimų, įskaitant, bet neapsiribojant, įsipareigojimų, nurodytų Rangovo ir finansuotojo sudarytoje faktoringo sutartyje.
- 14.9. Gavęs Užsakovo rašytinį sutikimą ir sudaręs faktoringo sutartį, Rangovas nedelsiant apie tai raštu informuoja Užsakovą, nuroydamas finansuotojo banko sąskaitos numerį ir kitus rekvizitus, kurie reikalingi Užsakovui tinkamai atsiskaityti už Rangovo atliktus ir Užsakovo priimtus Darbus. Šalys susitaria, kad šis Rangovo pranešimas tampa neatskiriama Sutarties dalimi ir Šalys nesudaro atskiro susitarimo dėl Sutarties pakeitimo.
- 14.10. Pažeidus šios Sutarties BD 14.8. punkte nurodytą faktoringo sutarties sudarymo tvarką, Rangovas Užsakovui privalo sumokėti 3 (tris) proc. nuo Bendros Darbų kainos neįskaitant PVM dydžio baudą.
- 14.11. Rangovas privalo nedelsiant raštu informuoti Užsakovą, jei Sutarties galiojimo laikotarpiu vadovaujantis šios Sutarties nuostatomis sudaryta faktoringo sutartis nutraukiama ar dėl kitų priežasčių tampa negaliojanti.
- 14.12. Sutarties BD 14.5. punkte nurodytos sąlygos dėl Užsakovo paskolos Rangovui suteikimo netenka galios nuo Užsakovo Rangovui išduoto rašytinio sutikimo, kaip numatyta Sutarties BD 14.8.3. punkte.
- 14.13. Užsakovui sustabdžius Darbus neterminuotam laikotarpiui dėl ne nuo Rangovo priklausančių aplinkybių, kurių nei viena iš Šalių negalėjo iš anksto numatyti (pavyzdžiui, naujas Vartotojas neparuošia statybų aikštelės, reikalinga Projekto korekcija ar kitos), ir kurios Šalių įvertintos kaip svarbios bei pagrįstos, ir nesant Rangovo kaltės, Rangovas turi teisę kreiptis į Užsakovą dėl apmokėjimo už Rangovo Sutarties vykdymui įsigytą ir objekte, kuriame atliekami Darbai, faktiškai įrengtą didelės vertės įrangą ir (ar) įsigytas didelės vertės medžiagas. Didelės vertės įranga ir (ar) medžiagomis laikomi: galios transformatoriai, modulinės transformatorinės, narveliai, kompensacinės ritės arba kita tiesiogiai su Sutarties objektu susijusi įranga ir (ar) medžiagos, kurią Šalys rašytiniu susitarimu pripažįsta didelės vertės įranga ir (ar) medžiagomis.

## **15. SUBRANGOVAI, JUNG TINĖ VEIKLA IR JŲ KEITIMO TVARKA**

- 15.1. Subrangovai gali vykdyti tik tuos Darbus, kuriuos Rangovas pasiūlyme Pirkimui numatė perduoti Subrangovams, ir, kurie nurodyti Sutarties SD.
- 15.2. Jei Sutarties SD nenumatyta, kokiems Darbams Rangovas ketina pasitelkti Subrangovus, Rangovui draudžiama Sutarties vykdymui pasitelkti Subrangovus.
- 15.3. Darbus, kuriuos Rangovas pasiūlyme Pirkimui numatė perduoti Subrangovams, gali vykdyti tie Subrangovai, kuriuos Rangovas iš anksto nurodė teikdamas pasiūlymą Pirkimui, apie kuriuos Rangovas Užsakovui pranešė iki Sutarties vykdymo pradžios bei tie Subrangovai, kuriuos Rangovas Darbams vykdyti pasitelks Sutarties galiojimo metu.
- 15.4. Subrangovo keitimas ar naujo Subrangovo pasitelkimas galimas tik tiems Darbams, kuriuos Rangovas Pasiūlyme numatė jiems perduoti, ir, kurie nurodyti Sutarties SD.
- 15.5. Subrangovų keitimas ar naujų Subrangovų pasitelkimas galimas tik tuomet, kai Rangovas Užsakovui pateikia prašymą dėl Subrangovo, kuris nurodytas Sutartyje, keitimo ar naujo Subrangovo pasitelkimo, naujo Subrangovo atitiktį Pirkimo dokumentuose nustatytiems kvalifikaciniais reikalavimams pagrindžiančius dokumentus (jei Pirkimo dokumentuose Subrangovams buvo keliami kvalifikaciniai

reikalavimai) bei gauna raštišką Užsakovo sutikimą dėl pasirinkto Subrangovo pakeitimo ar naujo Subrangovo pasitelkimo. Siekiant išvengti bet kokių abejonių, Šalys susitaria, kad Šalims įvykdžius visas šiame punkte nurodytas sąlygas atskiras susitarimas dėl Sutarties pakeitimo nebus sudaromas, o Šalių viena kitai pateikti šiame punkte nurodyti dokumentai yra laikomi neatskiriama Sutarties dalimi.

- 15.6. Tuo atveju, kai Rangovo norimas pasitelkti Subrangovas neatitinka Pirkimo dokumentuose Subrangovams keltų kvalifikacinių reikalavimų, Rangovas įsipareigoja pakeisti kvalifikacinių reikalavimų neatitinkantį Subrangovą kitu per 5 (penkias) darbo dienas nuo Užsakovo pranešimo apie Subrangovo neatitikimą kvalifikaciniams reikalavimams gavimo dienos.
- 15.7. Rangovas privalo užtikrinti, kad Sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį Darbus atliekantys ir Sutartį vykdančys Subrangovai turėtų reikiamą kvalifikaciją ir patirtį, būtinas tinkamam Sutarties vykdymui. Už Subrangovų atliekamų Darbų kokybę ir darbų saugos reikalavimų laikymąsi Užsakovui atsako Rangovas.
- 15.8. Jei Rangovas pakeičia esamą arba pasitelkia (pasamdo, įdarbina, leidžia atlikti darbus pagal Sutartį ar kita) naują Subrangovą negavęs Užsakovo raštiško sutikimo vadovaujantis Sutarties BD 15.5. punktu arba Darbus pagal Sutartį vykdo Subrangovai, kurių kvalifikacija neatitinka teisės aktuose nustatytų tokio pobūdžio darbams keliamų kvalifikacijos reikalavimų, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, privalo sumokėti 10 000,00 EUR (dešimties tūkstančių eurų 00 ct) dydžio baudą.
- 15.9. Atsiradus poreikiui keisti jungtinės veiklos sutartyje nurodytus partnerius kitais (jeigu Darbai atliekami pagal jungtinės veiklos sutartį), privalo būti įvykdytos visos žemiau nurodytos sąlygos:
- 15.9.1. Rangovas Užsakovui pateikia šiuos dokumentus:
- 15.9.1.1. pasiliekančio jungtinės veiklos partnerio prašymą dėl jungtinės veiklos partnerio keitimo;
- 15.9.1.2. pasitraukiančio jungtinės veiklos partnerio prašymą pasitraukti iš jungtinės veiklos sutarties partnerių ir perduoti visus įsipareigojimus pagal jungtinės veiklos sutartį naujam / pasiliekančiam jungtinės veiklos partneriui;
- 15.9.1.3. naujojo / pasiliekančio jungtinės veiklos partnerio raštišką sutikimą pakeisti pasitraukiantį jungtinės veiklos partnerį bei prisiimti visus pasitraukiančio jungtinės veiklos partnerio įsipareigojimus pagal jungtinės veiklos sutartį bei naujojo / pasiliekančio jungtinės veiklos partnerio kvalifikaciją pagrindžiantys dokumentus (jei taikoma).
- 15.9.2. Rangovas gauna Užsakovo rašytinį sutikimą keisti jungtinės veiklos partnerius;
- 15.9.3. Rangovas pateikia Užsakovui naujos jungtinės veiklos sutarties ar esamos jungtinės veiklos sutarties pakeitimo kopiją, kurioje pasiliekančiojo jungtinės veiklos partnerio įsipareigojimai išliks tokie patys kaip ir ankstesnėje jungtinės veiklos sutartyje, o naujasis / pasiliekančias jungtinės veiklos partneris perims visus pasitraukiančiojo jungtinės veiklos partnerio įsipareigojimus pagal ankstesnę jungtinės veiklos sutartį.
- 15.10. Galutinio sprendimo teisė dėl jungtinės veiklos partnerio keitimo priklauso Užsakovui. Jei Užsakovas pritaria keitimui, jungtinės veiklos partnerio keitimas įforminamas rašytiniu Šalių susitarimu.
- 15.11. Rangovas neturi teisės pasitelkti šios Sutarties vykdymui (sudaryti darbo, rangos ar kitokių sutarčių) Užsakovo darbuotojų, taip pat bet kokiais kitais pagrindais pasitelkti Užsakovo darbuotojų Sutarties vykdymui.
- 15.12. Tuo atveju, kai Pirkimo dokumentuose numatyta tiesioginio Užsakovo atsiskaitymo su Subrangovais galimybė, Subrangovui išreiškus norą pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, tarp Užsakovo, Rangovo bei Subrangovo, laikantis Pl 96 str. nuostatų, sudaroma trišalė sutartis.

## **16. ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ**

- 16.1. Už savo sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą Šalys atsako šioje Sutartyje ir teisės aktuose nustatyta tvarka.
- 16.2. Šalys pareiškia, kad šioje Sutartyje nustatytos netesybos yra laikomos teisingomis bei protingo dydžio. Šalys taip pat pripažįsta, kad minėtų netesybų dydis yra laikomas minimalia neginčijama nukentėjusiosios Šalies patirtų nuostolių suma, kurią kita Šalis turi kompensuoti nukentėjusiajai Šaliai dėl Sutarties pažeidimo (nesilaikymo), nereikalaujant nuostolių dydį patvirtinančių įrodymų.
- 16.3. Rangovas, vykdamas naujų klientų (naujų Vartotojų) prijungimo prie skirstomojo tinklo Darbus, neatlikęs Darbų per Sutartyje nustatytus terminus, Užsakovui pareikalavus, moka Užsakovui 300,00 EUR (trijų šimtų eurų 00 ct) dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną, jei Sutarties SD nenumatyta kitaip. Rangovas taip pat įsipareigoja atlyginti dėl Sutarties neįvykdymo sutartu laiku Užsakovo patirtus tiesioginius nuostolius. Jei Užsakovas pareiškia reikalavimą atlyginti patirtus nuostolius, Užsakovo reikalavimas sumažinamas priskaičiuotų delspinigių suma.
- 16.4. Rangovas, vykdamas Sutarties BD 16.3 punkte neįvardintus Darbus, neatlikęs Darbų per Sutartyje nustatytus terminus, Užsakovui pareikalavus, moka Užsakovui 100,00 EUR (šimto eurų 00 ct) dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną laikotarpiu įskaitytinai nuo 1 iki 10 vėlavimo dienos, 200,00 EUR (dviejų šimtų eurų 00 ct) dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną laikotarpiu įskaitytinai nuo 11 iki

30 vėlavimo dienos, 300,00 EUR (trijų šimtų eurų 00 ct) dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną įskaitytinai nuo 31 ir tolimesnės vėlavimo dienos, jei Sutarties SD nenumatyta kitaip. Rangovas taip pat įsipareigoja atlyginti dėl Sutarties neįvykdymo sutartu laiku Užsakovo patirtus tiesioginius nuostolius. Jei Užsakovas pareiškia reikalavimą atlyginti patirtus nuostolius, Užsakovo reikalavimas sumažinamas priskaičiuotų delspinigių suma.

- 16.5. Rangovas, nepašalinęs per Garantinį terminą nustatytų trūkumų Sutarties BD 7.24. punkte nustatyta tvarka, Užsakovui pareikalavus, moka Užsakovui 0,05 procento delspinigius nuo Bendros Darbų kainos (EUR neįskaitant PVM), bet ne mažiau kaip 3,00 EUR (tris eurus 00 ct) už kiekvieną uždelstą dieną. Rangovas taip pat įsipareigoja atlyginti Užsakovo patirtus tiesioginius nuostolius.
- 16.6. Užsakovas, nesavalaikiai vykdamas Sutartyje numatytus įsipareigojimus dėl Atsiskaitymo laikotarpio, Rangovui pareikalavus, Rangovui moka 0,05 proc. dydžio delspinigius nuo laiku nesumokėtos sumos (EUR neįskaitant PVM) už kiekvieną pavėluotą dieną, skaičiuojant iki Sutartyje nurodytų įsipareigojimų atsiskaityti su Rangovu per Atsiskaitymo laikotarpį, įvykdymo dienos. Bet kuriuo atveju, šio punkto pagrindu priskaičiuotų delspinigių suma negali būti didesnė kaip 10 proc. nesumokėtos sumos (EUR neįskaitant PVM).
- 16.7. Vykdamas Darbus, kai yra nutrauktas dujų skirstymas arba nutrauktas elektros energijos persiuntimas Užsakovo Vartotojams, Rangovas turi įvertinti Darbus bei Darbų apimtį ir visus numatytus Darbus atlikti suderintu su Vartotojais nutraukimo laiku, įskaitant Darbus ir skirstymo tinklų atstatymą. Nespėjus laiku baigti Darbų su Vartotojais suderintu atjungimo laiku arba, jei dėl nuo Rangovo priklausančių priežasčių yra reikalingas pakartotinis Vartotojams atjungimas, kai šios Sutarties vykdymo tikslais dujų skirstymas arba elektros persiuntimas tiems Vartotojams jau buvo atjungtas, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, moka 300,00 EUR (trijų šimtų eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną atvejį.
- 16.8. Rangovo darbuotojams vykdamas Darbus Užsakovo objektuose ir dėl Rangovo darbuotojų veiksmų ar neveikimo, kuriais buvo pažeisti teisės aktų reikalavimai ir / ar iš šios Sutarties kylantys sutartiniai įsipareigojimai, atjungus vartotojų įrenginius, kurie neturėjo būti atjungti nuo tinklo, Rangovas Užsakovui moka 1 500,00 EUR (vieno tūkstančio penkių šimtų eurų 00 ct) dydžio baudą. Baudos taikymo faktas nėra laikytinas ginčo objektu, Užsakovas neprivalo įrodinėti dėl Rangovo darbuotojų veiksmų ar neveikimo realiai patirtų nuostolių, ir Rangovas, pasirašydamas Sutartį, patvirtina, kad šiame Sutarties punkte nurodytą baudą yra laikytina minimaliais neįrodinėjamais Užsakovo nuostoliais, kuriuos jis įsipareigoja atlyginti.
- 16.9. Rangovas savo lėšomis pašalina gedimo ar atsijungimo padarinius, atsiradusius dėl nekokybiškai atliktų Darbų bei atlygina Užsakovo dėl to patirtus tiesioginius nuostolius.
- 16.10. Rangovui be Užsakovo sutikimo sumontavus kito tipo ar kito gamintojo Perkamas medžiagas ir / ar įrenginius, nei nurodyta Sutarties SD priede, Rangovas sumoka Užsakovui 150,00 EUR (vieno šimto penkiasdešimties eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną atvejį ir įsipareigoja savo lėšomis netinkamas Perkamas medžiagas ir / ar įrenginius pakeisti Sutartyje (Sutarties SD priedas) nurodyto tipo ir / ar gamintojo Perkamomis medžiagomis ir / ar įrenginiais. Rangovui atsisakius permontuoti netinkamas Perkamas medžiagas ir / ar įrenginius Sutarties SD priede nurodyto tipo ir / ar gamintojo Perkamomis medžiagomis ir / ar įrenginiais, Užsakovas savo lėšomis pakeičia netinkamas Perkamas medžiagas ir / ar įrenginius tinkamais, o iš Rangovo turi teisę reikalauti visų nuostolių, susijusių su Perkamų medžiagų ir / ar įrenginių permontavimu, atlyginimu.
- 16.11. Užsakovui pareiškus reikalavimą atlyginti patirtus nuostolius, netesybos įskaitomos į nuostolių atlyginimą.
- 16.12. Šalys taip pat pripažįsta, kad nustatytą netesybų (baudų, delspinigių) dydis yra laikomas minimalia neginčijama nukentėjusiosios Šalies patirtų nuostolių suma, kurią kita Šalis turi kompensuoti nukentėjusiajai Šaliai dėl Sutarties pažeidimo (nesilaikymo), nereikalaujant nuostolių dydį patvirtinančių įrodymų. Bendra netesybų suma negali viršyti 30 proc. Sutarties arba Užsakymo vertės. Užsakovo patirti tiesioginiai nuostoliai dėl Rangovo kaltės nėra ribojami.
- 16.13. Sutartyje nustatyta tvarka Užsakovui nepateikęs Grafiko, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, moka 10,00 EUR (dešimties eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną uždelstą dieną. Nuostolių atlyginimas ir netesybų sumokėjimas neatleidžia Šalies nuo Sutarties nuostatų tinkamo vykdymo.
- 16.14. Rangovas savo lėšomis pašalina klaidingų operatyvinių perjungimų padarinius bei atlygina Užsakovo patirtus tiesioginius nuostolius. Rangovas taip pat atlygina padarytą žalą aplinkai dėl jos užteršimo izoliacine transformatorine alyva, tepalais ar kitais teršalais, kai tai yra patvirtinama atitinkamais aktais (protokolais).
- 16.15. Rangovas, nepradėjęs vykdyti Darbų pagal užsakytą operatyvinių perjungimų nurodymą arba atšaukęs planinių Darbų vykdymą ir apie tai neinformavęs Užsakovo prieš 24 val., Užsakovui pareikalavus, moka Užsakovui 500,00 EUR (penkių šimtų eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną atvejį ir įsipareigoja atlyginti Užsakovo patirtus nuostolius.
- 16.16. Rangovui už Klientų aptarnavimo standarto nesilaikymą taikoma 100,00 EUR (vieno šimto eurų 00 ct) bauda. Klientų aptarnavimo standarto nesilaikymo faktas fiksuojamas Vartotojui pateikus skundą,

Užsakovo darbuotojui nustačius, kad Rangovas nesilaikė Klientų aptarnavimo standarto, Užsakovui bet kokia forma gavus pranešimą apie Rangovo Klientų aptarnavimo standarto nesilaikymą. Visais atvejais užfiksavus, kad Rangovas nesilaikė Klientų aptarnavimo standarto nuostatų, Užsakovo darbuotojas privalo patikrinti aplinkybių tikrumą bei surašyti aktą. Kai fiksuojami keli pažeidimai, bauda sumuojama ir taikoma už kiekvieną pažeidimą.

- 16.17. Tuo atveju, kai Rangovui vykdant Darbus Vartotojams buvo atjungta elektros energija ir Rangovas per Sutartyje nustatytą terminą Darbų neatliko, Rangovas įsipareigoja savo sąskaita teikti Vartotojams elektros energiją iš generatoriaus. Generatoriaus teikimo aprašymas patalpintas Užsakovo internetiniame puslapyje [www.eso.lt](http://www.eso.lt).
- 16.18. Jei dėl Rangovo kaltės buvo atjungti ir/arba sugadinti Užsakovo elektros įrenginiai, tokiu atveju, Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo Užsakovui sumokėti 1 500,00 EUR (vieno tūkstančio penkių šimtų eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną tokį atvejį.
- 16.19. Rangovas, nesavalaikiai vykdamas bet kurį iš šioje Sutartyje numatytų įsipareigojimų, išskyrus įsipareigojimus, už kurių nevykdymą jau numatytos sankcijos Sutarties BD, Užsakovui pareikalavus, už kiekvieną pavėluotą dieną Užsakovui moka 0,05 proc. dydžio delspinigius nuo Sutarties vertės EUR be PVM.
- 16.20. Tuo atveju, jei Sutarties SD bei Sutarties BD numatytos skirtingos netesybos už tą patį Sutarties pažeidimą, taikomos Sutarties SD nurodytos netesybos.

## **17. KONFIDENCIALI INFORMACIJA**

- 17.1. Šalys susitaria laikyti šią Sutartį (įskaitant visas jos sudedamąsias dalis) ir visą jos pagrindą viena kitai perduodamą informaciją paslaptįje neterminuotai neatsižvelgiant į tai, ar ta informacija pateikiama žodžiu, ar raštu. Šalys susitaria neatskleisti konfidencialios informacijos jokiai trečiajai šaliai be išankstinio raštiško ją pateikusios Šalies sutikimo, išskyrus atvejus, kai tokia informacija turi būti atskleista teisės, finansų ar kitos srities specialistui / patarėjui ar paskolos davėjui. Asmuo, kuriam Šalis atskleidžia konfidencialią informaciją, turi prisiimti konfidencialumo įsipareigojimus pagal šio punkto nuostatą ir naudoti tokią informaciją tik tam tikslui, kuriam ji buvo suteikta. Šio punkto nuostatos netaikomos informacijai, kuri yra ar tampa prieinama viešai arba turi būti atskleista pagal teisės aktų reikalavimus.
- 17.2. Šalis, pažeidusi šioje Sutartyje numatytus įsipareigojimus – saugoti konfidencialią informaciją ir jos neatskleisti, įsipareigoja pagal pagrįstą kitos Šalies reikalavimą sumokėti 3 000,00 EUR (trijų tūkstančių eurų 00 ct) dydžio baudą ir atlyginti kitai Šaliai šios Sutarties pažeidimu padarytus nuostolius bei imtis visų protingų veiksmų, kad per trumpiausią laikotarpį ištaisytų tokio atskleidimo pasekmes.

## **18. NENUGALIMOS JĖGOS (FORCE MAJEURE) APLINKYBES**

- 18.1. Šalis atleidžiama nuo atsakomybės už Sutarties nevykdymą, jei Sutartis nevykdoma dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*), t. y. aplinkybių, kurių ta Šalis negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti Sutarties sudarymo metu ir negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalima jėga (*force majeure*) nelaikoma tai, kad Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba Šalies kontrahentai pažeidžia savo prievolės. Apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių atsiradimą Sutarties Šalys nedelsiant elektroniniu paštu ar faksu, o po to ir raštu, privalo informuoti viena kitą. Šalis, nepranešusi kitai Šaliai apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, negali jomis remtis kaip atleidimo nuo atsakomybės už Sutarties nevykdymą pagrindu.
- 18.2. Esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms Šalys atleidžiamos nuo savo sutartinių įsipareigojimų vykdymo visam minėtų aplinkybių buvimo laikotarpiui, bet ne ilgiau, kaip 2 (dviem) mėnesiams.
- 18.3. Jei nenugalimos jėgos aplinkybės tęsiasi ilgiau kaip 2 (du) mėnesius, bet kuri iš Šalių turi teisę vienašališkai nutraukti šią Sutartį, apie tai įspėjusi raštu kitą Šalį ne vėliau, kaip prieš 5 (penkias) kalendorines dienas.

## **19. SUTARTIES GALIOJIMAS, NUTRAUKIMAS IR JOS KEITIMAS**

- 19.1. Sutarties įsigaliojimo momentas ir jos galiojimo terminas nurodytas Sutarties SD.
- 19.2. Sutartis gali būti nutraukta raštišku Šalių sutarimu.
- 19.3. Užsakovas bet kuriuo metu turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, nutraukti Sutartį prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų per TIVIS, raštu, faksu ar elektroniniu paštu pranešęs apie tai Rangovui, sumokėjęs už iki tokio pranešimo pateikimo faktiškai ir tinkamai atliktus Darbus ir atlyginęs pagrįstas Rangovo turėtas tiesiogines išlaidas. Rangovas, gavęs Užsakovo pranešimą apie šios Sutarties nutraukimą, privalo nutraukti visus Darbus, vykdomus pagal šią Sutartį, išskyrus tuos, kurie būtini užtikrinti saugų jau atliktų Darbų rezultato naudojimą.

- 19.4. Užsakovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, prieš 5 (penkias) kalendorines dienas raštu apie tai įspėjęs Rangovą, nutraukti Sutartį, jeigu Rangovas iš esmės pažeidė Sutartį. Rangovo padarytas Sutarties pažeidimas laikomas esminiu, jeigu:
- 19.4.1. atlikti Darbai (jų Etapas) neatitinka Sutartyje numatytų reikalavimų ir Rangovas neištaiso Darbų atlikimo trūkumų per Sutartyje nustatytą terminą;
- 19.4.2. Rangovas daugiau kaip du kartus iš eilės praleido Darbų grafike nurodytą Darbų atlikimo terminą;
- 19.4.3. Rangovas nesilaiko Sutartyje numatytų Darbų atlikimo terminų ir vėlavimas nuo numatyto termino pabaigos yra daugiau nei 30 (trisdešimt) dienų;
- 19.4.4. Rangovo kvalifikacija tapo nebeatitinkančia šios Sutarties reikalavimų ir šie neatitikimai nebuvo ištaisyti per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo kvalifikacijos tapimo neatitinkančia dienos;
- 19.4.5. Rangovas pažeidžia šios Sutarties nuostatas, reglamentuojančias konkurenciją, intelektinės nuosavybės ar konfidencialios informacijos valdymą;
- 19.4.6. Rangovas pažeidžia Sutarties BD 15 skyriaus nuostatas;
- 19.4.7. yra kitos aplinkybės, numatytos Sutartyje ir / ar Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsnyje.
- 19.4.8. Rangovas iš esmės pažeidė Sutartį. Rangovo padarytas Sutarties pažeidimas laikomas esminiu, jeigu nustatoma, kad yra pažeistos VPĮ 46 str., 63 str., 90 str., ir PĮ 59 str., 73 str., 98 str., nuostatos.
- 19.4.9. Rangovas iš esmės pažeidė Sutartį. Rangovo padarytas Sutarties pažeidimas laikomas esminiu, jeigu nustatoma, kad yra pažeistos VPĮ 46 str., 63 str., 90 str., ir PĮ 59 str., 73 str., 98 str., nuostatos, taip pat, jei užsakovas sužino, kad Rangovas, vykdydamas Sutartį, atlieka apgaulės požymių turinčius veiksmus, įskaitant, bet neapsiribojant, darbų kokybės nuostatų pažeidimus, dokumentų klastojimą (pavyzdžiui, nurodant fakto neatitinkančius kiekius ar kt.), nelegalų darbą, grubius buhalterinės apskaitos pažeidimus bei, bet kokius kitus veiksmus, kuriais siekiama suklaidinti Užsakovą ar pateikti jam realybės neatitinkančią informaciją.
- 19.5. Jei Sutartis nutraukiama dėl Sutarties BD 19.4. punkte nurodytų aplinkybių, t. y. Rangovui iš esmės pažeidus Sutartį, ar Rangovas pats nepagrįstai nutraukia Sutarties vykdymą ne Sutartyje nustatyta tvarka, Rangovas įsipareigoja sumokėti Užsakovui 10 (dešimt) proc. Bendros Darbų kainos (neįskaitant PVM) dydžio baudą ir atlyginti Užsakovo tiesioginius nuostolius, susijusius su Sutarties nutraukimu. Užsakovui pareiškus reikalavimą atlyginti patirtus nuostolius, baudos suma įskaitoma į nuostolių atlyginimą.
- 19.6. Rangovas prisiima riziką, kad Sutartį nutraukus Sutarties BD 19.4.punkto pagrindu, jis gali būti įtrauktas į Nepatikimų tiekėjų sąrašą Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka.
- 19.7. Užsakovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, prieš 5 (penkias) kalendorines dienas raštu apie tai įspėjęs Rangovą, nutraukti Sutartį, jeigu Rangovui yra iškeliamas bankroto ar restruktūrizavimo byla, arba bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, inicijuotos priverstinio likvidavimo ar susitarimo su kreditoriais procedūros arba jam vykdomos analogiškos procedūros pagal šalies, kurioje jis registruotas, įstatymus, Užsakovui tampa žinoma apie kitokį priverstinį Rangovo kreditorių teisių įgyvendinimą, galintį turėti esminės įtakos Rangovo galimybėms toliau vykdyti Sutartį ir (ar) yra kiti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose nurodyti pagrindai, įskaitant Europos Sąjungos teisės aktuose apibrėžtus nusikaltimus.
- 19.8. Nutraukdamas šią Sutartį bet kuriuo pagrindu Šalys įsipareigoja:
- 19.8.1. imtis visų priemonių, siekdamas sumažinti dėl Sutarties nutraukimo jų patiriamus nuostolius;
- 19.8.2. per 10 (dešimt) darbo dienų nuo pranešimo apie Sutarties nutraukimą gavimo dienos pateikti kitai Šaliai visus dokumentus, būtinus galutiniam atsiskaitymui pagal šią Sutartį (Aktus, Sąskaitas, projekcinę dokumentaciją ir pan.);
- 19.8.3. atsiskaityti už iki Sutarties nutraukimo atliktus Darbus.
- 19.9. Rangovas neįgyja teisės perduoti savo teisių ir / ar įsipareigojimų pagal šią Sutartį trečiajam asmeniui be išankstinio raštiško Užsakovo sutikimo.
- 19.10. Sutarties sąlygos Sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos, išskyrus tokias Sutarties sąlygas, kurių keitimas numatytas Sutartyje ir / ar galimas vadovaujantis PĮ 97 str.
- 19.11. Sutarties sąlygų keitimu nėra laikomi techninio pobūdžio pirkimo sutarties pakeitimai (pavyzdžiui, Šalių rekvizitai, korektūros klaidos ir pan.) bei atskirų Sutarties vykdymo sąlygų koregavimas Sutartyje numatytomis aplinkybėmis.
- 19.12. Sutarties sąlygų keitimą gali inicijuoti kiekviena Šalis, pateikdama kitai Šaliai atitinkamą prašymą bei jį pagrindžiančius dokumentus. Šalis, gavusi tokį prašymą, privalo jį išnagrinėti per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų ir kitai Šaliai pateikti motyvuotą raštišką atsakymą. Šalių nesutarimo atveju sprendimo teisė priklauso Užsakovui.
- 19.13. Visus Sutarties pakeitimus bei papildymus Šalys sudaro raštu ir tokie papildymai yra pridedami prie Sutarties ir yra laikomi jos neatskiriama dalimi.
- 20. KITOS NUOSTATOS**
- 20.1. Kiekviena Šalis įsipareigoja efektyviai ir racionaliai vykdyti savo veiklą pagal šią Sutartį.

- 20.2. Bet kurios Sutarties nuostatos pripažinimas negaliojančia neturi įtakos kitų Sutarties nuostatų galiojimui. Šalys susitaria, vadovaujantis PĮ reikalavimais, pakeisti negaliojančią Sutarties nuostatą kita, kuri labiausiai atitiktų ankstesnės nuostatos ekonominį tikslą.
- 20.3. Ši Sutartis sudaryta dviem vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną kiekvienai Šaliai.
- 20.4. Sutarčiai taikoma ir ji aiškinama pagal Lietuvos Respublikos materialinę teisę bei visoms teisėms ir įsipareigojimams pagal Sutartį yra taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai.
- 20.5. Sutarties skyrių pavadinimai yra skirti tik Šalių patogumui ir jie negali būti naudojami aiškinant Sutarties nuostatas.
- 20.6. Bet kokie vienos Šalies pranešimai, Sąskaitos ar kiti dokumentai kitai Šaliai pagal šią Sutartį yra laikomi tinkamai įteiktais, jei jie yra įteikti per TIVIS.
- 20.7. Šalys įsipareigoja raštu informuoti viena kitą kiek įmanoma greičiau apie jos pavadinimo, adreso, banko, kuriame yra jos banko sąskaita, telefono, elektroninio pašto ir fakso pasikeitimus.
- 20.8. Šalys sutinka, kad Užsakovas turi teisę be raštiško Rangovo sutikimo Sutarties pagrindu kilusias teises ir pareigas perduoti trečiajai šaliai, jei teisės aktų nustatyta tvarka pradėtos Užsakovo reorganizavimo, likvidavimo, restruktūrizavimo ar bankroto procedūros ar pasikeičia Užsakovo teisinis statusas ar Užsakovo funkcijas ar jų dalį sandorio pagrindu perima trečioji šalis. Užsakovo teisių ir pareigų perėmėjas nuo teisių ir pareigų perėmimo momento tampa Sutarties Šalimi, perimančia visas šios Sutarties pagrindu Užsakovo prisiimtas teises ir pareigas. Esant Rangovo pareikalavimui, Užsakovas pateikia Rangovui dokumentus, patvirtinančius Užsakovo teises ir pareigas perimančio trečiojo asmens finansinius pajėgumus ir kitus būtinus dokumentus.
- 20.9. Rangovo šalies keitimas galimas dėl teisės aktų nustatyta tvarka pradėtos Rangovo reorganizavimo, likvidavimo, restruktūrizavimo ar bankroto procedūros ar pasikeitus Rangovo statusui ar jei Rangovo funkcijas ar jų dalį sandorio pagrindu perima trečioji šalis. Rangovas privalo ne vėliau kaip prieš 30 (trisdešimt) darbo dienų iki Rangovo teisių ir pareigų perėmimo momento apie tai raštu informuoti Užsakovą ir kartu su minėtu raštu pateikti Rangovo teisių ir pareigų perėmėjo kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus. Rangovo teisių ir pareigų perėmėjas privalo turėti ne mažesnę kvalifikaciją nei Rangovas, su kuriuo buvo sudaryta Sutartis, kvalifikaciją, vertinant pagal kriterijus, kurie buvo nustatyti Pirkimo dokumentuose. Užsakovas, gavęs Rangovo raštą kartu su visais Rangovo teisių ir pareigų perėmėjo kvalifikaciją patvirtinančiais dokumentais, ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų įvertina pateiktų dokumentų turinį ir raštu pritaria arba atsisako pritarti Sutarties Šalies pasikeitimui. Užsakovui pritarus, pasirašomas Sutarties pakeitimas. Šalys pareiškia ir patvirtina, kad toks Rangovo teisių ir pareigų perėjimas nėra novacija pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso VI knygos I dalies trečiojo skirsnio nuostatas ir pats savaime neturi įtakos Sutarties galiojimui. Rangovas neįgyja teisės perduoti savo teisių ar pareigų pagal šią Sutartį trečiajam asmeniui be išankstinio raštiško Užsakovo sutikimo. Šios sąlygos nesilaikymas laikomas esminiu Sutarties pažeidimu.
- 20.10. Visus Šalių tarpusavio santykius, atsirandančius iš šios Sutarties ir neaptartus jos sąlygose, reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.
- 20.11. Visus ginčus dėl šios Sutarties vykdymo Šalys įsipareigoja spręsti derybomis. Jeigu Šalys šių ginčų negali išspręsti derybomis, jie sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
- 20.12. Sudarydamos šią Sutartį Šalys patvirtina, kad joms yra žinoma jog 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos priimtas ir 2018 m. gegužės 25 d. pradėtas taikyti reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (**Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas**) gali turėti įtakos šios Sutarties vykdymui. Šalys pripažįsta, kad iki 2018 m. gegužės 25 d. ši Sutartis ir jos priedai ar tolimesni pakeitimai gali būti keičiami siekiant užtikrinti atitiktį Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui ir iki 2018 m. gegužės 25 d. susitaria įvykdyti Sutarties ir jos priedų ar tolimesnių pakeitimų peržiūrą ir / ar pakeitimą bei imtis kitų būtinų priemonių siekiant užtikrinti atitiktį Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimams.

## 21. SUTARTIES PRIEDAI

- 21.1. Kiekvienas šios Sutarties priedas yra neatskiriama jos dalis. Kiekviena Šalis gauna po vieną kiekvieno Sutarties priedo egzempliorių.
- 21.2. Prie Sutarties pridedami šie Sutarties BD priedai:
- 21.2.1. Priedas Nr. 1 – Atsakomybės už saugią aplinką ir darbų saugos reikalavimų pažeidimus taisyklės, 2 lapai.
- 21.3. Kitų Priedų sąrašas nurodomas Sutarties SD.

**ATSAKOMYBĖS UŽ SAUGIĄ APLINKĄ IR DARBŲ SAUGOS REIKALAVIMŲ PAŽEIDIMUS TAISYKLĖS**

- 1.1. Rangovas sutarties vykdymo metu yra atsakingas už saugios darbo vietos palaikymą ir privalo aptverti tranšėjas, pastatyti atitinkamus kelio ženklus Darbų vykdymo vietoje ir kt. Rangovui nesilaikius šio punkto reikalavimo, Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo Užsakovui sumokėti 1 500,00 EUR (vieno tūkstančio penkių šimtų eurų 00 ct) dydžio baudą už pirmą atvejį. Baudos dydis didėja 500,00 EUR (penkiais šimtais eurų 00 ct) už kiekvieną sekantį šio Sutarties punkto pažeidimą. Baudos sumos už sekančius pažeidimus didėja palaipsniui iki maksimalios galimos 3 000,00 EUR (trijų tūkstančių eurų 00 ct) baudos sumos už atvejį.
- 1.2. Užsakovo Darbuotojų saugos ir aplinkosaugos skyriaus darbuotojai ir kiti Užsakovo darbuotojai turi teisę tikrinti ir konsultuoti Rangovo darbuotojus, dirbančius Užsakovui priklausančiuose objektuose, įpareigoti Rangovo darbuotojus pašalinti saugos ir sveikatos darbe, aplinkosaugos, gaisrinės saugos teisės aktų reikalavimų pažeidimus, įteikiant įpareigojimą / darbų stabdymo aktą Rangovo vadovui.
- 1.3. Užsakovo Darbuotojų saugos ir aplinkosaugos skyriaus darbuotojai bei darbuotojai, vykdančys objektų techninę priežiūrą ir kontrolę, privalo sustabdyti Darbus, jeigu nustato grubius darbuotojų saugos ir gaisrinės saugos reikalavimų pažeidimus, iki jų pašalinimo.
- 1.4. Darbai gali būti stabdomi šiais atvejais:
  - 1.4.1. darbus vykdo Rangovo darbuotojai, neturintys leidimo dirbti Užsakovo objektuose;
  - 1.4.2. Rangovo darbuotojai dirba Užsakovo eksploatuojamuose veikiančiuose elektros įrenginiuose, nepasirašius Tarpusavio saugos darbe atsakomybės ribų akto, ar dirba Užsakovo dujų skirstymo sistemos objektuose, nepasirašius Akto-leidimo pradėti vykdyti statybos, rekonstravimo ar remonto darbus;
  - 1.4.3. Rangovo darbuotojai neturi būtinos kvalifikacijos, reikalingos Sutartyje numatytiems Darbams atlikti;
  - 1.4.4. darbo vietoje nėra Rangovo paskirtų už darbų saugą atsakingų asmenų;
  - 1.4.5. Darbai veikiančiuose elektros įrenginiuose vykdomi negavus leidimo iš Užsakovo budinčio dispečerio ar darbai dujų skirstymo sistemos objektuose vykdomi nepranešus Užsakovo techninę priežiūrą vykdančiam darbuotojui;
  - 1.4.6. atliekant darbus Užsakovo objektuose neįvykdytos techninės priemonės arba jų nepakanka darbuotojų saugai užtikrinti taip, kaip numatyta „Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklėse“ ar „Gamtinių dujų, suskystintų naftos ir biodujų aplinkoje atliekamų darbų saugos taisyklėse“ bei kituose teisės aktuose;
  - 1.4.7. Rangovo darbuotojai neturi ar turi nepakankamai asmeninių apsaugos priemonių, apsaugos nuo elektros priemonių ar apsaugos priemonių dirbant dujų aplinkoje bei, vykdančios statybos darbus, neįrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, reikalingos Sutartyje numatytiems Darbams saugiai atlikti taip, kaip numatyta „Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklėse“ ar „Gamtinių dujų, suskystintų naftos ir biodujų aplinkoje atliekamų darbų saugos taisyklėse“;
  - 1.4.8. Rangovo darbuotojai neaprupinti standartų reikalavimus atitinkančiais bei Rangovo įmonės ženklais pažymėtais darbo rūbais;
  - 1.4.9. darbo vietoje nustatomas neblaivus ar apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų Rangovo darbuotojas (darbuotojas pripažįstamas neblaiviu, kai alkoholio koncentracija biologinėse organizmo terpėse – iškvėptame ore, kraujyje, šlapime, seilėse ar kituose organizmo skysčiuose - viršija 0,00 ‰ promilės);
  - 1.4.10. dėl kitų Rangovo darbuotojų veiksmų ar neveikimo, kai 1.2. punkte nurodytų Užsakovo darbuotojų vertinimu gresia įvykti nelaimingas atsitikimas;
  - 1.4.11. dėl kitų darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos, darbų vykdymo technologijos reikalavimų pažeidimų, jeigu jie kelia grėsmę žmonių sveikatai ir gyvybei.
- 1.5. Sustabdžius Darbus dėl saugos darbe ar gaisrinės saugos reikalavimų pažeidimų 1.4. punkte numatytais atvejais, taip pat dėl darbų vykdymo technologijos pažeidimų arba gresiant įvykti nelaimingam atsitikimui, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, privalo sumokėti 1 500,00 EUR (vieno tūkstančio penkių šimtų eurų 00 ct) dydžio baudą už pirmą atvejį, kai buvo sustabdyti Darbai. Baudos dydis didėja po 500,00 EUR (penkiais šimtais eurų 00 ct) už kiekvieną sekantį darbų sustabdymą pagal šią Sutartį. Baudos sumos už sekančius darbų sustabdymus didėja palaipsniui iki maksimalios galimos 3 000,00 EUR (trijų tūkstančių eurų 00 ct) baudos sumos už atvejį.
- 1.6. Net ir nesustabdžius Darbų, Užsakovui pareikalavus, Rangovui taikoma 1.5. punkto nuostatos dėl baudos skyrimo, jei Rangovo darbuotojai atliekant darbus Užsakovo objektuose pažeidžia:
  - 1.6.1. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisykles, Gamtinių dujų, suskystintų naftos ir biodujų aplinkoje atliekamų darbų saugos taisykles bei kitus teisės aktų, reglamentuojančių darbuotojų saugą ir sveikatą, gaisrinę saugą bei aplinkos apsaugą, reikalavimus ir dėl tokių pažeidimų įvyksta nelaimingi atsitikimai, kurių metu sužalojami arba žūva žmonės;

- 1.6.2. darbų vykdymo technologinius reikalavimus, dėl ko atsiranda arba buvo atsiradusi tiesioginė rizika sugadinti įrenginius ar sužaloti žmones;
- 1.6.3. darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos, darbų vykdymo technologijos reikalavimus, kai dėl šių pažeidimų Darbai nebuvo sustabdyti, o pažeidimai buvo konstatuoti 5 (penkiuose) Užsakovo objektuose, kuriuose pagal šią Sutartį Rangovas atlieka Darbus.
- 1.7. Sustabdžius Darbus dėl grubių darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos reikalavimų pažeidimų bei 1.6. punkte numatytais atvejais, Darbų terminai, nurodyti Sutarties SD arba BD, negali būti pratęsti.
- 1.8. Sustabdžius darbus dėl grubių saugos ir gaisrinės saugos reikalavimų pažeidimų, apie tai informuojamas Rangovo darbų vadovas ar specialiųjų statybos darbų vadovas. Rangovui surašomas įpareigojimas / darbų sustabdymo aktas pašalinti saugos ir sveikatos teisės aktų, gaisrinės saugos bei Užsakovo vidaus teisės aktų, reglamentuojančių darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, pažeidimus.
- 1.9. Pašalinus pažeidimus, Rangovas privalo informuoti Užsakovo atsakingą darbuotoją.
- 1.10. Jei Užsakovas nustato Rangovo darbuotojų grubius darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos, aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimus, nepriklausomai ar Darbai buvo sustabdyti, tokiu atveju Rangovo darbuotojai, pažeidę reikalavimus, turi būti papildomai sertifikuoti akredituotoje sertifikavimo įstaigoje. Šis reikalavimas nurodomas Užsakovo įrenginių atsijungimų tyrimo aktuose arba Užsakovo pranešimuose Rangovui dėl darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimo. Papildomo sertifikavimo terminas nurodoma Užsakovo įrenginių atsijungimų tyrimo aktuose arba Užsakovo pranešimuose Rangovui dėl darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimo ir negali būti trumpesnis kaip 21 (dvidešimt viena) kalendorinė diena nuo datos, kurią šie dokumentai buvo išsiusti Rangovui vykdyti. Rangovas pateikia Užsakovo Darbuotojų saugos ir aplinkosaugos skyriui papildomai sertifikuotų energetikos darbuotojų pažymėjimų kopijas. Rangovui nesilaikant šio punkto reikalavimo, Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo Užsakovui sumokėti 1 500,00 EUR (vieno tūkstančio penkių šimtų eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną tokį atvejį, o nesertifikuotiems Rangovo darbuotojams draudžiama atlikti darbus Užsakovo objektuose.
- 1.11. Jei Užsakovas nustato, kad dėl Rangovo darbuotojų klaidingų veiksmų buvo atjungti ir / arba sugadinti Užsakovo elektros įrenginiai, tokiu atveju Rangovo darbuotojai turi papildomai dubliuoti užsakovo elektros įrenginiuose. Šis reikalavimas nurodomas Užsakovo elektros įrenginių atsijungimų tyrimo aktuose arba Užsakovo pranešimuose Rangovui dėl darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimo. Papildomo dubliavimosi terminas nurodomas Užsakovo elektros įrenginių atsijungimų tyrimo aktuose arba Užsakovo pranešimuose Rangovui dėl darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimo ir negali būti trumpesnė kaip 21 (dvidešimt viena) kalendorinė diena nuo datos, kurią šie dokumentai buvo išsiusti Rangovui vykdyti. Rangovas pateikia Užsakovo raštą apie sėkmingai praeitą dubliavimąsi. Rangovui nesilaikant šio punkto reikalavimo, Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo Užsakovui sumokėti 1 500,00 EUR (vieno tūkstančio penkių šimtų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną tokį atvejį, o papildomai nesidubliavusiems Rangovo darbuotojams draudžiama atlikti darbus Užsakovo objektuose.
- 1.12. Jei Užsakovas nustato Rangovo darbuotojų kaltę dėl nekokybiškai atliktų Darbų, dėl ko Garantiniu laikotarpiu įvyko gedimas elektros tinkle ar dujų skirstymo sistemoje, ir toks gedimas, atliekant Darbus pagal šią Sutartį, dėl Rangovo darbuotojų nekokybiško darbo įvyksta jau nebe pirmą kartą, Rangovo darbuotojai gedimo tyrimo komisijos sprendimu turi būti papildomai sertifikuoti akredituotoje sertifikavimo įstaigoje. Papildomo sertifikavimo terminas nurodomas gedimo tyrimo komisijos akte ir negali būti trumpesnis kaip 21 (dvidešimt viena) kalendorinė diena nuo datos, kai šis aktas buvo išsiųstas Rangovui vykdyti. Jei per nustatytą terminą Rangovas nepateikia Užsakovui nekokybiškai dirbusių darbuotojų kvalifikacijos papildomo sertifikavimo pažymėjimų, leidžiančių vykdyti Darbus, kopijų, aukščiau paminėtiems Rangovo darbuotojams draudžiama atlikti šio tipo darbus Užsakovo objektuose. Rangovui nesilaikant šio punkto reikalavimo (per nustatytą terminą nepateikus darbuotojų papildomo sertifikavimo faktą patvirtinančių dokumentų kopijų), Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo Užsakovui sumokėti 1 500,00 EUR (penkių šimtų eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną atvejį, kai buvo užfiksuotas šio punkto reikalavimų nesilaikymas.
- 1.13. Tuo atveju, kai Užsakovas nustato, kad objekte dirba neturintys teisės objekte dirbti darbuotojai, Rangovas Užsakovui pareikalavus įsipareigoja sumokėti 1 500,00 EUR (vieno tūkstančio penkių šimtų eurų 00 ct) dydžio baudą už kiekvieną tokį atvejį.